

SZAKDOLGOZAT

Nagy Bernadett

2023

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus

Egyéni vállalkozás indításával
kapcsolatos teendők

Konzulens

Dr. Tóth Eszter Ilona

egyetemi docens

Készítette

Nagy Bernadett

pénzügy és számvitel szak

adóigazgatási szakirány

levelező tagozat

2023

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	1
1. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS INDÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK. 3	
1.1. Az egyéni vállalkozásról általánosságban	3
1.1.1. Magyarországi vállalkozások helyzete	4
1.1.2. Indítási feltételek az Európai vállalkozáshoz.....	5
1.2. Vállalkozási formák és adózási lehetőségek egyéni vállalkozóknak	6
1.2.1. Vállalkozói személyi jövedelemadó	7
1.2.2. Átalányadózás	7
1.2.3. Kisadózó vállalkozások tételes adózása	8
1.3. Járulékfizetési kötelezettség	8
1.3.1. Főfoglalkozású és kiegészítő tevékenységű egyéni vállalkozó	9
1.3.2. 2022-ben életbe lépett új szabályok.....	9
1.4. Teendők a vállalkozás elindulásához.....	10
1.5. Pályázatok vállalkozások részére.....	12
1.6. 2023-ban életbe lépő új szabályok.....	13
1.7. Személyes és online ügyintézés	14
1.8. Lépések és teendők	14
1.8.1. Nyilvántartásba vétel	15
1.8.2. Vállalkozói bankszámla nyitás	16
2. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS INDÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS PRIMER KUTATÁSOK.....	17
2.1. Kérdőív a vállalkozás indításával járó buktatókról	17
2.1.1. Kérdőív készítés.....	17
2.1.2. Kutatásom során használt kérdőív	18
2.2. Kérdőív mélyinterjúhoz	19
2.2.1. Mélyinterjú kérdőív jelentősége.....	20

2.2.2. Kutatásomhoz használt mélyinterjú kérdőív	21
2.3. A kérdőívet kitöltők bemutatása	21
3. EREDMÉNYEK ÉS KIÉRTÉKELÉSÜK.....	25
3.1. Kérdőív kiértékelése	25
3.2. Mélyinterjún kapott válaszok	30
3.3. Gyakorlatban egy egyéni vállalkozás indítása.....	33
4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK.....	38
ÖSSZEFOGLALÁS	40
IRODALOMJEGYZÉK	42
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	45
ÁBRÁK JEGYZÉKE	46
MELLÉKLET	47

BEVEZETÉS

„Minden üzleti vállalkozás arany szabályai ugyanazok: higgadtan felmért koncepció, jó menedzsment, elégedett ügyfél, fogyasztó és motivált munkavállalók.”

Yvonne Dederick

Egyéni vállalkozó bárki lehet, de nem mindenki képes arra, hogy egy vállalkozást vezessen. Statisztikai hivatal honlapján lehet nyomon követni az induló és megszűnő vállalkozásokat. Szerintem azok számára a legkedvezőbb forma egy vállalkozás, akik ki akarnak szakadni a folyamatos megfelelési kényszerből, a nem kívánt összeveszések a kollégákkal, vagy az érzés, hogy ezt a céget és nem saját magamért teszem, és innen jön a gondolat, hogy egyéni vállalkozó szeretnék lenni. Fontosnak tartom, hogy legyenek vállalkozók, akik egy bizonyos képességet meg tudnak osztani a vásárlókkal, például egy jó cukrász, aki nagyon finom süteményeket és tortákat készít, ezenfelül a tortákat ízlés szerint tudja formázni, neki biztos, hogy nagy lesz a vevői köre. Ami az alapítást illeti könnyebb a be- és kilépés a piacra, mivel egyszerűbb az alapítása és a megszüntetése, mint egy társasági formánál.

A szakdolgozatom témája az egyéni vállalkozások indításával kapcsolatos teendők. Egyrészt azért választottam ezt a témát, mert részletesen be kívánom mutatni egy egyéni vállalkozás indításával kapcsolatos teendőket, mert ha valaha a jövőben szeretnék egy egyéni vállalkozást indítani, tudjam milyen lépései vannak, mire kell odafigyelni, vagy hogy másoknak segíteni tudjak, ha egyéni vállalkozást szeretnének alapítani. Fontos volt számomra, hogy olyan témát válasszak a dolgozatom témájának, amit a valóságban is fel tudok használni, mert ebből sokat fogok tanulni, és ezt a tudást át is tudom adni annak, aki vállalkozás indításáról gondolkodik, de eddig még nem merte megvalósítani a céljait.

Ezen téma választásának másik oka az volt, hogy gyakran a munkavállalók egy része szívesebben dolgozna a saját vállalatán belül, kötöttségeken kívül. Szeretnének önállóbbak lenni, saját maguk szeretnék beosztani a munkaidejüket. Ezek a gondolatok sokakat elvezetnek egy egyéni vállalat alapításához, azonban, hogy sikeres legyen a vállalat, elengedhetetlen néhány feltétel. Az idézetben lévő arany szabályok véleményem szerint kulcs szerepet játszanak abban, hogy a megalapított vállalatot sikeresen tudják irányítani, mert nem garantált a siker, ha van egy vállalatunk, hanem tudni is kell vezetni a saját cégünket.

Meggyőződésem, hogy az általam választott téma mindig aktuális lesz, mivel mindig lesznek új, induló vállalkozások. A kötöttségeken kívül az is be tudja folyásolni az emberek kedvét egy vállalkozáshoz, hogy látnak maguk körül sok olyan egyéni vállalkozót, akik a munkájukkal olyan bevételt tudnak megteremteni maguknak, amiből el tudják érni a kitűzött céljaikat. Ez alatt azt értem, hogy fel tudják újítani a lakásukat, el tudnak menni nyaralni akár drágább helyekre is önerőből, viszont ezt egy munkavállaló, aki egy cégnél dolgozik, és havonta megkap egy fix munkabért nem biztos, hogy ezeket meg tudja valósítani a béréből. Viszont ami hátrány lehet a vállalkozóknak, hogy csak akkor lesz bevételük, ha dolgoznak, nincs táppénz, vagy ha egy súlyos betegség éri őket, ami akár a vállalkozásuk végét is jelentheti, vagy egy olyan gazdasági helyzet, ami miatt nem tudják folytatni a tevékenységüket, ilyen volt a pandémiás időszak, amikor sok vállalkozónak végleg be kellett zárni. Ezen tényezők miatt a kockázat elég nagy, viszont, ha valaki eltervezte, hogy vállalkozó szeretne lenni, ez a tény nem tudja meghátráltatni őket. Személyem szerint, ha vállalkozást indítanék, az lenne az első indok, hogy függetlenül, önállóan tudjak dolgozni, és saját vevői körömet minél jobban ki tudjam elégíteni, a másik indok, amit kiemelnék, hogy olyan bevétel forrást tudjak biztosítani magamnak, amivel nekem és a leendő családomnak minden anyagi forrást tudnék biztosítani, amire szükségünk lenne.

A dolgozatomban részletesen be fogom mutatni az egyéni vállalkozást, milyen vállalkozási formák léteznek, ezek adózási lehetőségeiről, és a lépéssorozatot, amik szükségesek egy vállalat elindulásához. A dolgozatom további részében készítettem kettő kérdőívet, ami alapján felmérem mi az, ami miatt nem merik elindítani a vállalkozásukat. Az első kérdőív végeredményét összesítve fogom elemezni, amit több ismerősöm kitöltött, a másik az egy mélyinterjú, ahol közvetlenül tettem fel a kérdéseket a kiválasztott személyekhez, akikről tudtam, hogy már van meglévő vállalkozásuk. Mindezek után kiértékelem a kapott válaszokat és levonom a következtetéseket, majd összegzésként leírom a dolgozatom során szerzett tapasztalatokat.

1. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS INDÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Ebben a fejezetben ismertetem mi az egyéni vállalkozás, annak előnyeit és a hátrányait, Magyarországi és külföldi egyéni vállalkozók helyzetét, vállalkozói formákról, illetve röviden megemlítem az egyéni vállalkozás indításával járó előkészületekről, amiben a tervezés és az induláskor felmerülő költségek, illetve a finanszírozási lehetőségek lesznek hangsúlyban.

1.1. Az egyéni vállalkozásról általánosságban

Egyéni vállalkozás az, amikor egyetlen személy a tulajdonos, annak tulajdonában áll a vállalkozás és ő fektette bele a működéshez szükséges tőkét a vállalatba, ezen felül felel a vállalat működéséről és az alkalmazottairól.

Az egyéni vállalkozási forma a legegyszerűbb vállalkozási forma, mivel olyan jogi szabályoktól mentes, mint például egy társasági szerződés gazdasági társaságnál, vagy az alapítási tőke, amit szintén csak a gazdasági társaságok kötelezően előírt feltétele, viszont vannak olyan tényezők az egyéni vállalkozás indításához, amelyeket mindenképp be kell tartani ezek a következők:

- legyen magyar állampolgár,
- ha külföldi állampolgár akar vállalkozást indítani, rendelkezzen lakhatási engedéllyel,
- csak 18. életévet betöltött, cselekvőképes személy lehet egyéni vállalkozó,
- rendelkezzen 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal, valamint
- szükséges hatósági engedély, illetve a tevékenységnek megfelelő szakmai képzés.

(FÜLÖP, 1994)

A vállalkozásnak a célja valamilyen igénynek a kielégítése. Egy vállalkozás érintettjei közé tartoznak a vevők, a szállítók, a tulajdonosok, alkalmazottak, versenytársak, a központi és helyi közigazgatási intézmények, a vezetők és a menedzserek.

Volt egy időszak, amikor egyéni vállalkozást csak vállalkozói igazolvány megléte esetén lehetett folytatni, amit a vállalkozás székhelye szerinti területileg illetékes polgármesteri hivatal adhatott ki. A vállalkozói igazolvány egy kártya formájú igazolvány volt, ami az

egyéni vállalkozó olyan adatait igazolta, ami a nyilvántartásban szerepelt. Ezt az igazolványt 2020. január 1-jével megszüntették. Legkésőbb 2020. február utolsó napjáig le kellett adnia minden vállalkozónak a székhelye szerinti illetékes járási hivatalban, amit személyes vagy posti úton is le lehetett adni. Az igazolvány megszüntetésének a lényege az adminisztrációs könnyítés volt. (<https://kataszabalyok.autokata.hu>, 2023)

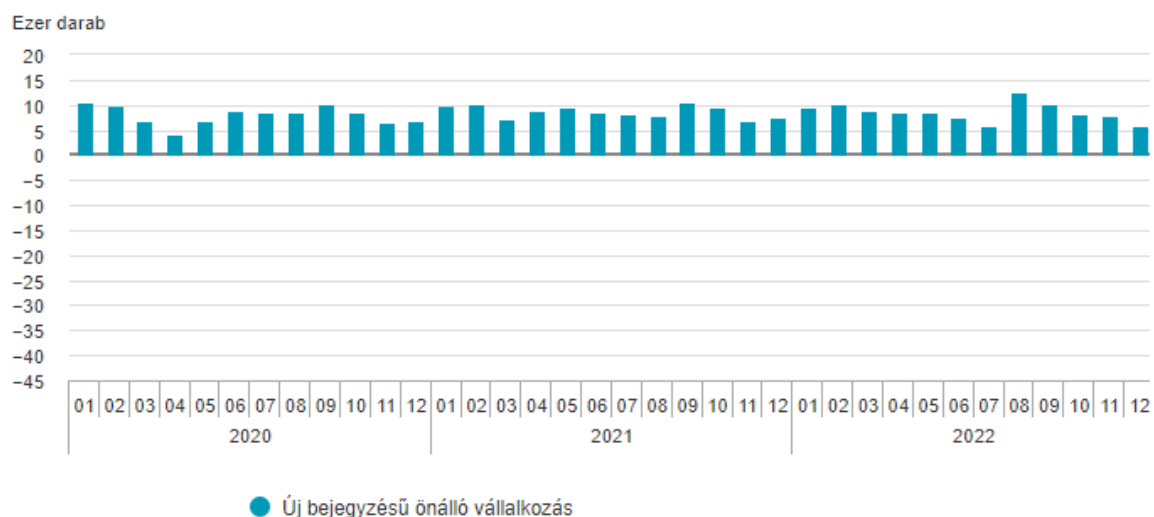
Számos előnye és hátránya van egy egyéni vállalkozási formának. Az előnyök közül meg kell említeni, hogy nincs induló tőkeigény, akármekkora tőkével lehet indítani egyéni vállalkozást, a vállalkozó egymaga irányítja a folyamatot tehát saját maga igénye szerint haladhat a vállalkozás, kötetlen munkaidő így akkor tud dolgozni a vállalkozásában amikor csak szeretne, könnyen meg lehet alapítani és ezáltal könnyen fel is számolható. Az előnyök mellett hátrányai is vannak az egyéni vállalkozásnak, mint például, hogy nehezebben jut az induló vállalkozó hitelhez, kihívást jelenthet a tőkebevonás, és ami a legnagyobb hátránya, hogy a személyes és az üzleti vagyon nem szétválasztható. (FÜLÖP, 1994)

1.1.1. Magyarországi vállalkozások helyzete

Magyarországon 2022. decemberig bejegyzett egyéni vállalkozások száma 567 158 darab volt a KSH adatbázisa szerint. (<https://www.ksh.hu>, 2023)

A 2021-ben módosított KATA szabályok ellenére is népszerű forma az egyéni vállalkozás hazánkban, a legtöbb egyéni vállalkozó ebben az adózási formában működik. Ez annak köszönhető, hogy az egyéni vállalkozási formák adózás szempontjából kedvezőbbek, mint a társas vállalkozásoké. (<https://www.opten.hu>)

Az 1. ábra az újonnan alapított egyéni vállalkozások tendenciáját mutatja az elmúlt három év alatt havi bontásban.

1. ábra: 2020-tól 2022-ig alapított egyéni vállalkozások alakulása

Forrás: <https://www.ksh.hu/heti-monitor/vallalkozasok.html>

Az 1. ábrából leolvasható, hogy az újonnan alapított vállalkozások száma elég ingadozó havi szinten nézve, a 2020 áprilisi hónapban alapították a legkevesebb vállalkozást, ami a koronavírus miatti bezárásoknak köszönhető. Kevés olyan hónap volt, ahol az érték 10 ezer darab fölé ment volna, a legtöbb újonnan alapított vállalkozás 2022. augusztus hónapban volt, pontosan 12.700 darab.

1.1.2. Indítási feltételek az Európai vállalkozáshoz

Az Európai Unió tagországain belül az állampolgároknak joguk van vállalkozást indítani. Azonban vannak követelmények, amiket be kell tartani, ezek a következők:

- a cégalapítás nem lehet három napnál hosszabb
- a költségek 100 eurónál kevesebb kell, hogy legyen
- egy közigazgatási szerv intézheti a lebonyolítási folyamatot
- online lehessen elvégezni az olyan lépéseket, ami a cégbejegyzéshez kell

(<https://europa.eu>)

Kiemeltem két országot, Ausztriát és Svédországot, és utána jártam, hogy is lehet egyéni vállalkozást indítani ezen országokban.

Ausztriában a vállalat indítási folyamatot akár online is el lehet végezni, ezt az USP magyar megfelelője a Digitális üzleti szolgáltatás ezen belül az E-start-up teszi lehetővé, hogy online

is könnyen és gyorsan megalapítsák a vállalatot. Az tevékenység megkezdéséhez nem határoznak meg követelményeket, bárki indíthat. Először regisztrálnak a rendszerbe, ahol mobiltelefonos aláírást is szükséges megadni, majd bejelentkeznek a létrehozott fiókba. Kiválasztják milyen formában szeretnének működni, majd egy űrlapot töltenek ki, amik a következők egyéni vállalkozások számára: Új üzleti támogatás, Cégbejegyzés, Pénzügyi regisztráció, Társadalombiztosítási bejelentés. A kitöltött űrlapok a hatóságokhoz kerül feldolgozásra, a folyamat végén az űrlapok elbírálását és a vállalat beindítását követően, frissítik az USP induló fiókot egy teljes USP fiókra, ezzel az alapítást befejezettnak tekinthető. (<https://www.usp.gv.at>)

Svédországban, ha egyéni vállalkozást szeretne valaki indítani, szükséges regisztrálnia a Svéd Adóhivatalnál, ahol F-adó- és ÁFA nyilvántartást kell kérni. Online is lehet ezt igényelni. Ha svéd az illető, akkor a személyi azonosító száma fogja azonosítani a vállalkozást, de ha nem rendelkezik valaki svéd személyazonosítóval, akkor a regisztrációt az SKV 4620 típusú nyomtatvány benyújtásával kell kérni. A cég nevét a svéd regisztrációs hivatalnál szükséges bejegyezni abban az esetben, ha közbeszerzési eljárásban szeretne részt venni, vagy engedély szükséges bizonyos típusú vállalkozás működéséhez. Van lehetőség később is a cég nevet regisztrálni, viszont a hivatal nyilvántartásában nem szerepel a cég neve, ezért újra regisztrálnia kell, egy online szolgáltatáson keresztül. Egyéni vállalkozó csak az lehet, aki

- 16 év feletti
- nincs csődben
- nem áll kereskedelmi tilalom alatt
- nem rendelkezhet ügyintézővel/vagyonkezelővel

Mielőtt vállalkozást szeretne elindítani, figyelembe kell venni az engedélyeket és kérelmeket. Ezek listászerűen vannak felsorolva, amit az engedélykereső szolgáltatásban betűrendben vannak feltüntetve, hogy az adott szakmához milyen engedély és kérelem tartozik. (<https://www.verksamt.se>)

1.2. Vállalkozási formák és adózási lehetőségek egyéni vállalkozóknak

Vállalkozási formák közül az alábbiakat választhatja az egyéni vállalkozó:

- személy jövedelem szerinti tételes költségelszámolás szerinti adózás,

- személy jövedelem szerinti átalányadózás,
- kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adózás

Az egyéni vállalkozó adózási lehetőségei a következők:

- vállalkozói személyi jövedelemadó szerinti adózás
- átalányadó
- kisadózó vállalkozások tételes adózása

(HORVÁTH, 2012)

1.2.1. Vállalkozói személyi jövedelemadó

A vállalkozói személyijövedelemadó két elemből áll, ami a vállalkozói adóalap és a vállalkozói osztalékalap, ezek után fizeti a vállalkozó a vállalkozói személyijövedelemadót. A vállalkozói adóalapot kétféleképpen lehet megállapítani. Az egyik eset amikor a vállalkozói jövedelem az adóalap, azaz a vállalkozói bevételt kell csökkenteni a költségekkel, adókedvezménnyel, elhatárolt veszteséggel. A másik esetben nem a jövedelem lesz az adóalap, hanem a bevétel által képzett jövedelemminimum. A vállalkozói jövedelemnek az adóévben a vállalkozói bevétel kettő százalékát el kell, hogy érje. Ha nem valósul meg, akkor az adóalap a csökkentett vállalkozói bevételnek a 2%-a lesz a vállalkozói adóalap.

A vállalkozói személyi jövedelemadó 9%-a a vállalkozói adóalaphoz. A vállalkozói osztalékalapot a módosító tételek meghatározását figyelembe véve az adózás után a vállalkozói jövedelemből kell képezni. (BÉKÉS et al., 2022)

1.2.2. Átalányadózás

Átalányadó esetén az egyéni vállalkozó bevételéből 40% költségányad vonható le, és az így maradt érték lesz az adóalap. Akkor választhat átalányadózást egyéni vállalkozó, ha az átalányadó megkezdését megelőző évben a bevétele nem haladta meg a jelenlegi éves minimálbér tízszeresét, és az adóévben sem fogja ezt az összeghatárt túllépni. Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó kiskereskedelmi tevékenységet végez, az összeghatár a jelenlegi minimálbér ötvenszerese. Amennyiben az adóévben az összeghatárt meghaladja a

bevétele, akkor az átalányadózásra való jogosultsága megszűnik. A megszűnést követően legalább 4 adóévnek el kell telnie, hogy újra választhatja adózási formaként.

(ASZTALOS et al., 2022)

1.2.3. Kisadózó vállalkozások tételes adózása

Katát csak a főfoglalkozású egyéni vállalkozók választhatják. Ezt be kell jelenteni a Nemzeti Adó-és Vámhivatalhoz. Azok választhatják, akiknek a bevétele éves szinten nem haladja meg a 12 millió forintot. Havi szinten 50 ezer forint tételes adót kell fizetni, illetve magasabb adóösszeg esetében 75 ezer forint. Ezt az összeget minden naptári hónapot követő 12-ig napig kell megfizetni a NAV számlájára.

(<https://nav.gov.hu>)

1.3. Járulékfizetési kötelezettség

Az egyéni vállalkozók társadalombiztosítási járulékra összesen 18,5 százalékos mértékben kell az adót megfizetni. A járulék alapja lehet a vállalkozói kivét a vállalkozói személyi jövedelem adózási formánál, illetve a tevékenységből származó személyijövedelemadó-köteles jövedelem után átalányadózás esetén, de a járulék alapja havonta nem lehet alacsonyabb az aktuális minimálbérnél, ez 2022-ben 200.000 Ft volt. A jelenlegi, 2023-ban a minimálbér összege 232.000 Ft.

Abban az esetben nem kell megfizetni a járulékot arra az időtartamra, amennyiben táppénzben, baleseti táppénzben, gyermekgondozási díjban részesül

- gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül, kivéve, ha ez alatt az időtartam alatt a vállalkozói tevékenységet személyesen folytatja
- önkéntes tartalékos katona esetén
- ha fogvatartott
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozó tevékenységet szüneteltet

Ha ezek a körülmények nem a teljes naptári hónapban állnak fenn, vagy ha a vállalkozást év közben kezdte meg vagy év közben szűnt meg, akkor a járulékfizetés alsó határ kiszámításánál egy-egy napra kell a járulékalap harmincad részét venni. Abban az esetben,

ha egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti akkor is kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetnie.

(<https://webcache.googleusercontent.com>)

1.3.1. Főfoglalkozású és kiegészítő tevékenységű egyéni vállalkozó

Főfoglalkozású az az egyéni vállalkozó, aki nem áll legalább heti 36 órás foglalkoztatási munkaviszonyban, tanulmányokat nem folytat, illetve, ha megbízási vállalkozási jogviszonyban történik a foglalkoztatása más foglalkoztatónál. A fent említett járulékfizetési kötelezettség pontban felsorolt kötelezettségek vonatkoznak rá.

(<https://nav.gov.hu/ado/szja>)

Kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó lehet az a tevékenységet folytató nyugdíjas személy vagy özvegyi nyugdíjban részesül. Az ilyen tevékenységet folytató vállalkozóknál nem áll fent a járulék fizetés és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség, ezért nem kell adóbevallását sem benyújtani a T1041-es és a havi '58-as nyomtatványokból. (<https://ado.hu>)

Ebben az esetben a vállalkozói személyi jövedelemadó szerinti vagy az átalányadózást szerinti elszámolások közül lehet választani, az új KATA törvény módosításával a KATA adózási lehetőséget nem lehet választani, csak főállású egyéni vállalkozóknak. Viszont nincs minimális járulék és adófizetési kötelezettség, mert a vállalkozói jövedelem szerint kell adózni. (<https://www.szamlazz.hu/blog>)

1.3.2. 2022-ben életbe lépett új szabályok

Sokan hallottak a KATA szabály módosításáról, miszerint azok használhatják továbbra is ezt az adózási formát, ha magánszemélyeknek számláznak vagy taxisok esetében. Változatlanul megmaradt a havi 50.000 forintos befizetés és az évente egyszeri bevallás. A korábbi KATA-s adóalanyok szeptember 1-jétől átkerülnek a vállalkozói személyijövedelemadó szabálya szerinti csoportba. Iparüzési adó tekintetében szükséges a bejelentés a helyi önkormányzat felé, ha az új KATA-t szeretné választani, majd 2023. május 31-ig kell az önkormányzat felé elkészítenie bevallását a 2022-ben elért KATA-s és nem KATA-s bevételeiről.

1.4. Teendők a vállalkozás elindulásához

A vállalkozás indításánál két féle opció létezik: az egyik, hogy egy főállású munkavállaló mellékállásban elvállal olyan feladatokat is, amit barátai vagy rokonai kérnek tőle, amiből bevételre tesz szert az illető, és egy idő után annyi feladatot kap, amiből akkora bevételt is tud összegyűjteni a mellékállásából, hogy ezt a tevékenységet akár ki is szélesíthetné nagyobb tételben, azaz egyéni vállalkozást is indíthatna. Ez azért jó folyamat egy vállalkozás elindításához, mivel már kialakult egy vevői kör, tudja a tulajdonos hogyan árazzon, mennyi a ráfordítása és mennyi bevételre számíton egy adott időszak alatt. A másik lehetőség amikor felmerül egy ötlet, hogy valaki egyéni vállalkozást akar indítani például fodrászatot szeretne alapítani, de nem tudja, hogy a piacon mekkora lesz a termékeire a fogyasztói kör, nincs-e túltelítődve a piac az adott tevékenységi körben, mekkora költségekkel számolhat és mennyi jövedelme fog származni belőle. Ez bizonytalanabb alapítási lehetőség a vállalkozóknak, mint az első verzió, viszont, ha sikerül, bevonhat külső finanszírozókat például egy üzleti angyalt vagy kockázati tőke társaságot, akik látnak egy újonnan alakult vállalkozásban lehetőséget a piacra való befutásban.

Tervezés

A tervezés kulcsfontosságú egy vállalat elindításához, mivel a tervezés után esetleg arra is juthat a leendő vállalkozó, hogy ezt a vállalatot el sem szabadna elindítani mert nem tudja elérni az elvárt eredményt. A tervet két megközelítés alapján lehet elkészíteni. Az egyik a piacelemzés, amivel meghatározzák a piacnak a méretét, a termék vagy szolgáltatás árát, majd az ár alapján a bevételt, ezenfelül a költségeket is számításba veszik, majd a kettőt szembeállítják egymással. és ez alapján tudják eldönteni, hogy nyereséget hoz-e a vállalat vagy nem érdemes elindítani a vállalkozást. A másik megközelítési mód az elvárt eredményből indul el, amivel azt határozza meg, hogy mennyi az a termék vagy szolgáltatás mennyiség, amivel realizálni lehet az elvárt jövedelmet.

Költségek

A költségeket három részre bontjuk egy induló vállalkozásnál, amik az előkészítési költségek, az alapítási költségek és az indulási költségek.

Az **alapítási** költségek egyéni vállalkozásnál elenyésző, mivel nincs jogilag meghatározva az induló tőke nagysága ezért minden egyéni vállalkozó maga határozza meg mennyi tőkét szeretne a vállalatába fektetni.

Az **indulási** költségek azok, amik a folyamatos termeléshez vagy szolgáltatás fenntartásához szükségesek, azaz kell helyiség, gépek, anyagok, munkaerő. Ezeket a tényezőket úgy kell kiválasztani, hogy a lehető leghatékonyabb legyen, olyan gépeket érdemes vásárolni, ami a használati és a karbantartási költsége miatt a ráfordítás alacsony a termeléshez viszonyítva. Amelyik egyéni vállalkozás nem rendelkezik elegendő tőkével, azok általában nem zöldmezős beruházások, azaz nem tudnak építeni a vállalatuk számára helyiségek, helyette a saját lakásukban végzik a tevékenységet vagy bérbe vesznek üzlethelyiséget, ami fix költséget fog jelenteni minden hónapban a vállalkozó számára. Viszont akad olyan is, amikor a vállalkozónak lenne tőkeereje a vállalkozás számára egy üzlethelyiséget építeni, de mivel otthon kényelmesebb vagy inkább fizeti a bérleti díjat, mert számára jobban megéri, mint építeni üzletrészt, így ezek a zöldmezős beruházások elmaradhatnak.

Az **előkészítési** költségeket saját forrásból vannak finanszírozva. Azok a legszerencsésebb vállalkozók, akik a vállalkozás megalapítását megelőzően is folytatták azt a tevékenységet, amiből a vállalkozásuk megszületett, mivel így a rendelkezésre álló kapacitás már meg volt hozzá, esetleg bővíteni tud rajta. Akinek ötletszerűen jött a vállalkozási kedv és nem rendelkeznek a tevékenység elkezdéséhez anyagi háttérrel, ők nagyobb kockázatnak vannak kitéve. (BÉZA et al., 2020)

Az egyik megoldás lehet a helyiség bérlete, mivel, ha nem hoz elegendő bevételt amennyit elvárnak tőle akkor a veszteség csak annyi lesz amennyit addig kifizettünk bérleti díjként. Bérelni vagy lízingelni személyautót, vagy kisteherautót is lehet. Mivel ezek havonta jelentkező fix összegek, a vállalkozónak ezt az összeget ki kell tudni fizetnie, bárhogyan is alakuljon a bevétele. Érdemes cash-flow elemzést készíteni mielőtt bérelnénk mivel ez alapján tudják meghatározni, hogy a vállalkozó képes lesz-e fizetési kötelezettségeinek eleget tenni. Ezek mellett szóba jöhet még a tagi kölcsön, ami annyit jelent, hogy ha a vállalkozó kockázatosnak találja, hogy nagyobb összeget fektessenek bele az induló vállalkozásba és az ehhez szükséges hiányzó tőkét tagi kölcsön formájában bocsájtják a vállalkozásba. Vállalkozás erősödése esetén a tagok számára akár a piaci kamatot is elérhetik a kifizetendő kamat értéke. A következő megoldás a bankhitel. Itt is el kell végezni a cash-flow kimutatást. A hitel biztosítéka a tulajdonos magánvagyonra és a hitelből megvásárolt eszközök, berendezések. Ez a legkockázatosabb finanszírozási forma.

Ha ezen finanszírozási források közül egyik sem alkalmazható, ilyen esetben pótlólagos tőkebevonás szükséges. Ilyen esetben fel kell kutatni üzleti angyalokat vagy kockázati tőke-társaságokat, illetve befektető társakat keresni. Kockázati tőkénél a tőkét 5-10 évre nyújtják, ez idő után eladják a részvénytőkecsomagukat, amit a tőzsdéi forgalomban is tudnak értékesíteni, ha a társaság a tőzsdén van. (SÓKINÉ NAGY, 2000)

Számviteli rendszer

A számviteli rendszer azt a célt szolgálja, hogy megbízható és valós információról szolgáltatson a vállalkozás gazdasági tevékenységéről vagyoni és jövedelmi helyzetéről. A számvitel magában foglalja a könyvelést, a beszámolást, a közzétételt és a könyvvizsgálatot. A számlakeretben a számlák részletezése úgy van meghatározva, hogy a vállalkozó kellő információt kapjon a vállalkozása működéséről, ezért fontos, hogy a számlakeret megállapításában aktívan részt vesz. Beszámolót köteles készíteni a vállalkozás működéséről, vagyoni, pénzügyi, valamint jövedelmi helyzetéről minden naptári év lezárását követően. Az éves beszámoló része a mérleg, eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet. (VECSENYI, 2018)

1.5. Pályázatok vállalkozások részére

Az online PályázatMenedzser oldalon különféle pályázatok találhatók nem csak vállalkozásoknak. A csoportkörbe beletartoznak, akik vállalkozásuk beindításához szeretnének támogatást, fiatal vállalkozóknak, társadalmi vállalkozásoknak, a KKV szektor részére, nonprofit vállalkozásoknak, társas vállalkozásoknak és nagyvállalatok támogatására. Ezek a pályázatok európai uniós és hazai pályázati felhívások, amiknek nagy része vissza nem térítendő támogatás. Az alábbi pályázatok érhetők el a vállalkozások fejlesztése céljából:

- gépbeszerzés, eszközbeszerzés
- telephely vásárlás, telephely fejlesztése
- munkahelyteremtésre
- energetikai beruházás és korszerűsítés
- megújuló energia, napelem
- innováció, kutatás-fejlesztés
- informatikai, turisztikai, kereskedelmi, piacfejlesztési, külpiaci megjelenési, marketing célú pályázatokra

- mezőgazdasági támogatások
- Európai uniós pályázatok
- Széchenyi 2020 pályázatok, ami lehet a GINOP, EFOP, VEKOP

Nagy segítség lehet a pályafigyelési lehetőségek, ami egy hírlevél előfizetők részére, éves szinten 16.000-32.000 Ft összeg közötti árak szerint.

Az egyik legnépszerűbb pályázatok közé tartoznak a „Pályázat kezdő vállalkozásoknak befektetési és inkubációs programban való részvétel” és a „Pályázat helyi vállalkozások fejlesztésének támogatására”. Az utóbbi pályázat támogatás összege 200.000-6.000.000 Ft közötti összeg. A pályázat részleteinek a megtekintéséhez szükséges az előfizetés a pályázatfigyelő hírlevélre. (<https://palyazatmenedzser.hu/kategoria>)

1.6. 2023-ban életbe lépő új szabályok

Az év elejétől életbe lépő szabálynak köszönhető, hogy az átalányadózási forma a tárgyévet megelőző adóévben szerzett bevétel mértékétől függetlenül lehet választani, azt kell majd vizsgálni, hogy az aktuális adóévben ne haladja meg az átalányadó éves keretét. Az átalányadóból való kilépést követően, már nem érvényesül a négyéves tiltó szabály, mert csak a kilépés adóévére és az azt követő évre nem választhatjuk ezt az adózási formát. Megszűnik több egyszerűsített adóalap meghatározási módszer, többek között az az elszámolási szabály is, amiben a megállapított jövedelem 120 százaléka legyen az adóalap.

Göngyölítéses szabály

A göngyölítéses szabálynak az lesz a lényege, hogy negyedévente kell összeadni az aktuális és az előző negyedévben keletkezett összes adóköteles jövedelmet, majd ebből ki kell vonni az előző negyedévben figyelembe vett járulékalap összeget, az így kapott eredményt el kell osztani annyi hónappal, amennyiben a vállalkozó a tárgynegyedévben biztosított volt. Minden olyan hónapot figyelembe kell venni, amiben a vállalkozó legalább egy napig a biztosítási jogviszonya fennállt. Ebből következik, hogy az eddig a havi '58-as járulékbevallás 2023-tól negyedéves gyakoriságú lesz, viszont az adatokat havi bontásban kell szerepeltetni akkor, ha az egyéni vállalkozó nem minősül foglalkoztatónak. Maradt a járulékbefizetési szabály, miszerint a negyedévet követő hó 12-ig napjáig kell teljesíteni.

1.7. Személyes és online ügyintézés

Mielőtt valaki belevágna egy egyéni vállalkozásba, érdemes egy könyvelőt vagy adótanácsadót segítségül kérni az esetleg felmerülő költségekkel vagy adózási kérdésekkel kapcsolatban, hogy a legjobb lehetőséget válasszák az induló vállalkozáshoz.

Kétféleképpen lehet egyéni vállalkozást indítani. Személyesen vagy online Ügyfélkapun keresztül.

Személyes ügyintézés esetén az alábbi dokumentumok szükségesek:

- személyi igazolvány és lakcímkártya
- létező e-mail cím, amit az Ügyfélkapu létrehozásához szükséges
- erkölcsi bizonyítvány és olyan okmányok, amik esetleg a tevékenységhez szükséges lenne
- a tevékenységi kör vagy körök ÖKTJ (Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke) kódja

Online ügyintézéshez először az Ügyfélkapu regisztráció szükséges, mivel minden hivatalos üggyhöz szükséges az Ügyfélkapu, mint például az adószámlák lekérdezéséhez vagy elküldeni az adóbevallást.

Szükséges a NAV honlapjáról az ÁNYK nyomtatványkitöltő programot letölteni az adóbevallásokhoz.

1.8. Lépések és teendők

Első lépésként szükséges a személyes adatoknak a megadása.

A **második lépés** a vállalkozás székhelyének (telephelyének, fióktelepének) a meghatározása. Amennyiben ezek nem a vállalkozó tulajdonában vannak, vagy más a hasznélvezője a helynek akkor szükséges a Székhelyhasználat jogcímet igazoló okiratra az ingatlan tulajdonosától vagy hasznélvezőjétől.

A **harmadik lépés** a tevékenységi kör kiválasztása. Bizonyos tevékenységek végzéséhez megfelelő képesítés kell, amit okirattal kell igazolni. Viszont abban az esetben is van

megoldás, ha nem rendelkezik valaki megfelelő képesítéssel, ilyenkor szükséges olyan alkalmazottat foglalkoztatni, aki rendelkezik a megfelelő végzettséggel.

Negyedik lépésben kell eldönteni, hogy milyen adózási formát választ a leendő vállalkozó. Itt választhatja a vállalkozói SZJA-t, az átalányadózást és a KATA formát.

Az **ötödik lépésben** az eljáró hatóság megállapítja az adószámot az egyéni vállalkozás indítási kérelmének elfogadását követően, ha nem rendelkezne adószámmal. Ezzel együtt nyilvántartási számot is kapnak.

A **hatodik lépés** a kötelező kamarai regisztráció, amit a székhely szerinti Kereskedelmi és Iparkamaránál lehet elintézni. A regisztrációt online, a kamara honlapján található hasznos információk segítségével kell elvégezni. Minden évben be kell fizetni a kamarai tagsági díjat, ami 5.000 forint, ezt március 31-ig kell teljesíteni. Viszont regisztrálás utáni 5. napig be kell fizetni az éves kamarai hozzájárulást, abban az esetben is, ha év közben indítják el a vállalkozást.

A **hetedik lépésben** be kell jelenteni a vállalkozást a székhely szerinti illetékes önkormányzathoz, az iparűzési adó miatt. A székhelytől területileg eltérő telephely esetén pedig ahhoz a telephely szerinti illetékes önkormányzathoz kell bejelenteni. Kétféleképpen lehet megfizetni az iparűzési adót, az egyik módszer az önkormányzat által megállapított adómérték és ez alapján az iparűzési adó fizetése, a másik az egyszerűsített adózás katásoknak. A döntést az erre vonatkozó nyomtatvány benyújtásával szükséges bejelenteni a regisztrálást követő 5. napig. Van mód változtatni az adófizetési formán, ezt minden év január 1-je és február 15-e között kell az erre vonatkozó döntést bejelenteni az önkormányzatnál. A választás bejelentése az aktuális évre és a következő évre vonatkozik, viszont van lehetőség évente változtatni az adóformán, ha ezt a határidőn belül jelenti be.

1.8.1. Nyilvántartásba vétel

Minden vállalkozóról nyilvántartást vezet az illetékes hatóság, amit bárki lekérdezhet, ha ismert a vállalkozó adószáma vagy nyilvántartási száma. Akkor veszi a hatóság egy vállalkozót nyilvántartásba, ha az indítására vonatkozó kérelmét befogadták. Ezt követően az Ügyfélkapun keresztül kapnak egy visszaigazolást, ami tartalmazza a vállalkozósra

vonatkozó adatokat. Ha nyilatkozott a kata-s választásról, a NAV egy tájékoztató levelet küld, amit az Ügyfélkapus tárhelyen érhető el.

1.8.2. Vállalkozói bankszámla nyitás

Alanyi adómentesség esetén nem szükséges külön bankszámla a vállalat részére, azonban, hogy elkülönítsük a vállalat és a magán vagyont, érdemes egy másik bankszámla a vállalat részére. Az alanyi adómentességen kívül, minden esetben kötelező a vállalkozói bankszámla nyitása, ami a nyilvántartásba vételt követő 15 napon belül meg kell történni, ennek hiányában elkerülhetetlen a bírság. (<https://www.billingo.hu>)

2. AZ EGYÉNI VÁLLALKOZÁS INDÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS PRIMER KUTATÁSOK

A témával kapcsolatban készítettem kettő darab kérdőívet, az egyiket a Google Forms segítségével készítettem, a másik kérdőív egy mélyinterjú, ahol egyéni vállalkozók mondják el a véleményüket a feltett kérdésekre. Ezen felül ismertetem a kérdőívhez tartozó fontosabb tudnivalókat.

2.1. Kérdőív a vállalkozás indításával járó buktatókról

Először is szeretném a kérdőívvel kapcsolatban a tudnivalókat ismertetni, majd rátérek a kutatásban alkalmazott kérdésekre.

2.1.1. Kérdőív készítés

A nagyközönségnek szánt kérdőívek általában kvantitatív kutatási módszer, mivel a kitöltők száma sok, akár a több százat is megközelítheti, és viszonylag gyorsan megvannak a válaszok. Minden kutatási felmérés előtt el kell, hogy ki lesz a célcsoport, akiktől információkat szeretnénk gyűjteni. Ez azért fontos mert így olyan eredményt kapunk a kutatásunkról, amit elvártunk tőle. A nem megfelelő csoport nem hoz eredményt.

(GALLHOFER et al., 2014)

Kulcsfontosságú, hogy az adott kérdés pontosan meg legyen fogalmazva, mert így tudjuk a kutatásunknak megfelelő választ kapni a célközönségtől, ugyanis tartalmazhat olyan elvont fogalmakat, amiket a válaszadó esetleg nem érthet. (BRADBURN et al., 2004)

Léteznek szabályok, ami alapján el lehet kerülni néhány hibát. Az egyik ilyen, hogy próbáljunk egyszerűen fogalmazni, amit a válaszadó biztosan meg fog érteni, és így hitelesebb választ kapunk eredménynek. Kerüljük a kétértelmű kérdéseket, például, ha jövedelemre kérdezzük rá, meg kell adnunk, hogy heti, havi vagy éves jövedelemről kérdezzük a válaszadót. Ezek a homályos megfogalmazások értelmezési problémákhoz vezethetnek. Kerüljük a hosszan kifejtett kérdéseket, mivel ezeket ki hagyhatja vagy másképp értelmezi a kérdést a kitöltő. Ne tegyünk fel olyan kérdést sem, ami a múltban történt események felidézését igényli, mert az emberek esetleg nem úgy emlékeznek vissza

ahogy történt, ezáltal is hamis választ adva. Mellőzzük az érzékenyen érintett kérdéseket, és egy kérdésben csak egy dologra kérdezzünk rá, mert csak így lesz világos a kitöltőnek mire kell válaszolni. (BETHLEHEM, 2009)

A kérdőívben rengetek kérdéstípus között tudunk választani. Azon típusokat sorolom fel, amelyiket a kutatásom során felhasználtam.

Van olyan kérdéstípus amire csak egy válaszadás lehetőség van. Ezeknek a kiértékelése könnyű, egyszerűbb kérdéstípushoz tartoznak, kördiagramon szoktuk a válaszokat szemléltetni.

Ki lehet a választási lehetőséget egészíteni egy „egyéb” válasszal. Ez akkor lehet hasznos, ha úgy érezzük, hogy a kitöltőnek nem adtuk meg az összes opciót a választási lehetőségek közül, és kiegészítésként beleírhatja a megkérdezett a válaszok között fel nem sorolt lehetőséget.

Több válaszadási lehetőséget is meg lehet adni, például a szakdolgozatomban ilyen kérdések merültek fel: Milyen hezitáló tényezők vannak; vagy Milyen forrásból tájékozódna? Ezen kérdésekre nem csak egy válaszadási lehetőség van.

Pontozásos értékelés során a válaszadó azt a lehetőséget jelöli meg számmal, ami a legjobban igaz rá. A kérdőívemben egy 1-től 5-ig terjedő skálát használtam, illetve hat olyan szempontot felsoroltam, amiktől tarthatnak a vállalkozás elindítása során, amit soronként kellett értékelni. (<https://www.surveymonkey.com/hu/kerdestipusok-a-kerdoivben>)

2.1.2. Kutatásom során használt kérdőív

A kutatásomhoz a Google kérdőívet használtam.

A kérdőívet az egyik legnépszerűbb közösségi oldalon a Facebookon tettem közzé kitöltésre az ismerőseim között. Ezt a kérdőívet inkább azoknak szántam, akik még nem alapítottak vállalkozást, a célcsoport ezen kutatásom során azok a személyek, akiknek ez tervben van, vagy szűrsképpen azokat is felmérem, akik nem gondolkodnak ezen.

Az első űrlapon egy kérdés szerepel, ami az „Ön szeretne egyéni vállalkozást indítani?” ezzel szűrtem le, hogy mennyien tervezik biztosra, kik azok, akik gondolkodnak még ezen, és szűrő válaszként egy „nem” választ is beletettem azok esetében, akik nem terveznek vállalkozást indítani, nekik nem fog továbblépni a következő űrlapra a kérdőív további kitöltésére ezt azért tettem bele, mert szerettem volna azt is felmérni a kitöltők között

mennyien nem terveznek indítani egy vállalkozást, és ne csak olyan személyek legyenek a célcsoport, akiknek tervben van a vállalat indítása, és olyanok kitöltését mellőzni szerettem volna akik nem gondolkodnak a vállalkozás indításában, mert ezzel nem kaphattam volna hiteles válaszokat a kitöltőimtől.

Akik a „talán” vagy „igen” választ jelölték be, nekik a következő űrlapot hozta fel a további kérdések megválaszolásában.

Tovább lépve az első kérdésben arra szerettem választ kapni, hogy a válaszadó mióta gondolkodik a vállalkozás indításáról, mik azok a tényezők, ami miatt hezitál ennek a megvalósításában, esetleg a folyamatos adóváltozások befolyásolják. Ezek után felsoroltam néhány akadályozó tényezők, amikre a válaszadó 1-től 5-ig tudott pontozni, a befolyásolási aránynak megfelelően. Az utolsó témához kapcsolódó kérdés a tájékozódást mérte fel, kitől kérnének tanácsot az alapításkor. Ezek után jöttek a személyes kérdések, a nemre, lakhelyre, korra és végzettségre vonatkozóan.

A kérdésekre jellemző, hogy zártak, nem tettem bele kifejtős kérdést, viszont voltak olyan kérdések, amik végén „egyéb” kategóriaként leírhatták a válaszadók a további gondolatukat vagy megjegyzésüket a kérdéssel kapcsolatban.

Az összesített válaszokat kördiagramon és oszlopdiagramon fogom szemléltetni. A kördiagramon megoszlási viszonyszámot alkalmazok, azaz mekkora egy bizonyos rész az egészhez képest. Ezt százalékos formában is kiadja az összesített válaszoknál. A másik az oszlopdiagramok. Itt csak a kiugróan magas értékeket, vagy alacsony értékeket fogom szemléltetni. Mivel itt egyszerre több választ is be lehet jelölni, ezért lehet egy kérdésen belül egy személy például több befolyásoló tényezőt is megadhat. Vannak olyan oszlopdiagramok, ahol az összes válaszadóra levetítve is kiértékeli, mennyien jelölték be az adott választ. Itt a kitöltőket veszi egy teljes sokaságnak, és akik bejelölték, azok alkotnak egy részsokaságot. Ezt a részsokaságot jelzi százalékosan és főre levetítve a kiértékelésnél a diagram végén.

2.2. Kérdőív mélyinterjúhoz

A következőkben pedig a mélyinterjú jelentőségéről, azok rövid áttekintéséről, majd a kutatásomban használt mélyinterjúk kérdéseket mutatom be.

2.2.1. Mélyinterjúk kérdőív jelentősége

A mélyinterjú általában a kérdező és a kérdezett van jelen, esetleg kisebb csoportok esetén alkalmazható. A beszélgetést a kérdező irányítja, viszont a kérdezett is alakíthatja a beszélgetésnek a menetét. Gyakran vannak olyan helyzetek, ahol a kutató nem tervezi meg a kérdések sorrendjének a menetét, vagy meg sem fogalmazta a kérdéseket, hanem a beszélgetés során fogalmazódnak meg ezek. Ami a kérdéseket illeti, itt is lehet alkalmazni nyílt vagy zárt kérdéseket. A nyílt kérdésnek az az előnye, hogy a választ kevésbé tudja befolyásolni az interjú készítője. A beszélgetést rögzíteni szokták, hogy az eredményeket visszahallgatva ki tudják értékelni, vagy amit a saját kutatásom során alkalmaztam, kitölttettem a word dokumentumot a kérdezettekkel, illetve létezik az interjú során a jegyzetelés, viszont, ha valaki ezt választja nem szabad szó szerint leírni az elhangzottakat, törekedni kell a vázlat készítésében, kulcsszavakra, illetve olyan kulcsmondatokat, ami segít a kutatásban, azok szerepeljenek csak szó szerint. Az ideális idő, amit egy interjúalanyra szánhatunk az 30-70 perc közötti időtartam.

<http://unipub.lib.uni-corvinus.hu>

Mélyinterjúk kérdőívet akkor szoktunk alkalmazni, ha olyan információra van szükség, ami részletekbe menő, érzékeny témát érint, illetve olyan esetben, ahol az egyéni szempontoknak a megértése a cél. A mélyinterjúk kérdőívek kvalitatív eljárásúak, mivel minőségileg jobb kutatási eredményt kapunk, a kevés kitöltő ellenére is.

(Gyulavári et. al;2017)

Egy nagy előnye, hogy pontosabb kutatási eredményt kapunk, mivel a megkérdezett olyan gondolatokat is megoszthat, amire a kérdező nem is gondolhatott volna. Ezzel a kérdőívtípussal a valósághoz közelebbi eredményeket kapunk, mint egy egyszerűbb kérdőív kitöltésével. Ami miatt mégis kerülik ezt a kérdőív típust, az az időigényesség miatt van, mivel minden egyes kérdőív kiértékelésére is több időt kell szánni, illetve megtalálni a megfelelő alanyt a kérdőívünk elkészítéséhez.

<https://www.dogaangyal.hu>

2.2.2. Kutatásomhoz használt mélyinterjú kérdőív

A mélyinterjú kérdőívet word dokumentumban készítettem el. Ebben négy kérdést és egy „egyéb megjegyzések” kategóriát is írtam bele, ha szeretne megosztani az interjúalany olyan tényt vagy gondolatot, amire nem kérdeztem rá. Ebben a kérdőívben már meglévő vállalkozások voltak a válaszadók.

Első kérdésként a vállalat alapításáról kérdeztem, hogy mikor és miért döntötte el ezt, következő kérdésben arról kérdeztem, hogy voltak gátló kérdések az alapítás folyamán. Ezek után az iránt érdeklődtem, hogy érdemes volt elindítani a vállalkozást, és kíváncsi voltam arra is, hogy mit tenne abban az esetben, ha most indítana vállalkozást. Az utolsó rész egy megjegyzés kategória, ahova bármit leírhattak a témával kapcsolatban.

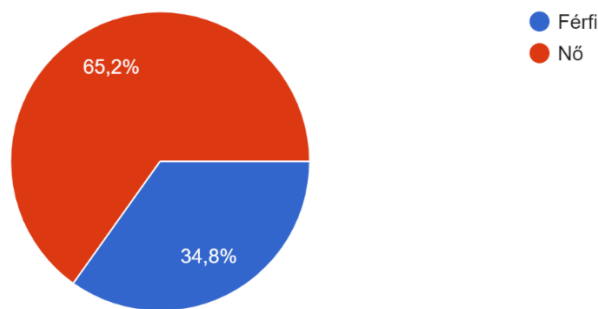
Ezek a kérdések mind nyitott kérdések, ellentétben a másik kérdőívvel szemben, a vállalkozók itt saját maguknak kellett megfogalmazni a mondanivalójukat.

A válaszokat nem vállalkozásonként szeretném kiértékelni, hanem kérdésenként, mind az 4 kérdést egyesével fogom kiértékelni, illetve a megjegyzés kategóriában leírtakat, mik voltak a jellemző válaszok egyes kérdéseknél, esetleg, ha lenne olyan válasz amire mindegyik vállalkozó mást írt, felsorolnám a válaszokat. Ebben a kérdőívben nem terveztem statisztikai módszert alkalmazni, mivel itt szövegesen fognak válaszolni, nem teszt jellegű a kérdés.

2.3. A kérdőívet kitöltők bemutatása

A kérdőívet összesen 103 fő töltötte ki, viszont azok száma, akik a kutatási célomnak megfelelő volt, az 66 fő, ennek arányában mutatom be a kérdőív személyes kérdései alapján a válaszadók adatait.

Első személyes kérdésben mértem a kitöltők nemek közötti arányát, ezt a 2. ábra szemlélteti.

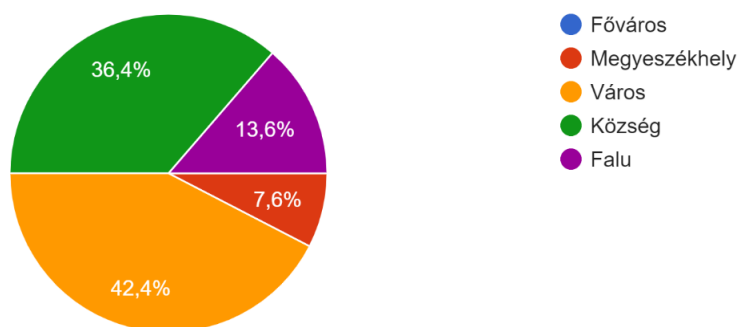
n=66

2. ábra: Nemek aránya a kitöltők között

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

A kitöltők többsége nő volt, kicsivel több mint 65 %, ezt átszámítva főre 43. A férfiak aránya így 34,8 %, ami szintén átszámítva 23 főt jelentett. Ezek alapján látszik, hogy a női kitöltők aránya közel duplája volt a férfiakéhoz képest.

Lakóhelyük szerint is felmértem, milyen települési formák voltak azok, ahonnan a válaszok érkeztek, ezt a 3.ábra mutatja.

n=66

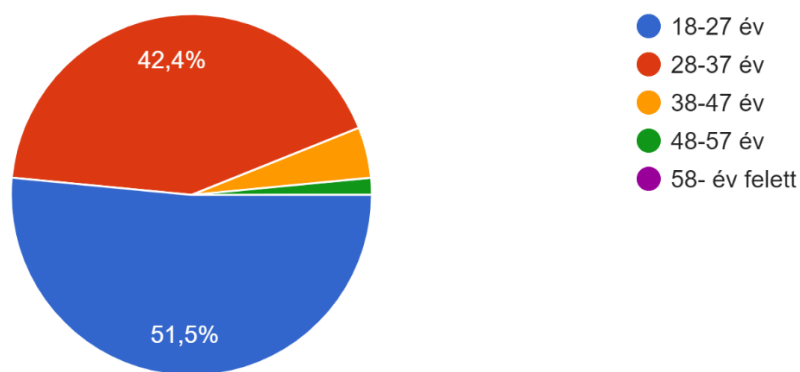
3. ábra: Lakóhely szerinti elosztás

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

Öt települési formát soroltam fel. Az ábrából leolvasható, hogy nem volt Budapesti kitöltőm. Ha a faluból és a községből érkező válaszokat nézem az pont a fele az összes kitöltők között. Elég nagy az arány azok körében, akik városban laknak, a legtöbb választ tőlük kaptam, ami

több mint 42,4%, azaz 28 fő. Illetve volt 5 olyan kitöltő, akik valamelyik megyeszékhelyen laknak.

A válaszadók korát is megfigyeltem. Itt egy 10 éves időintervallumnak köszönhetően öt csoportban tudtam értékelni a kitöltők életkorát (4. ábra).

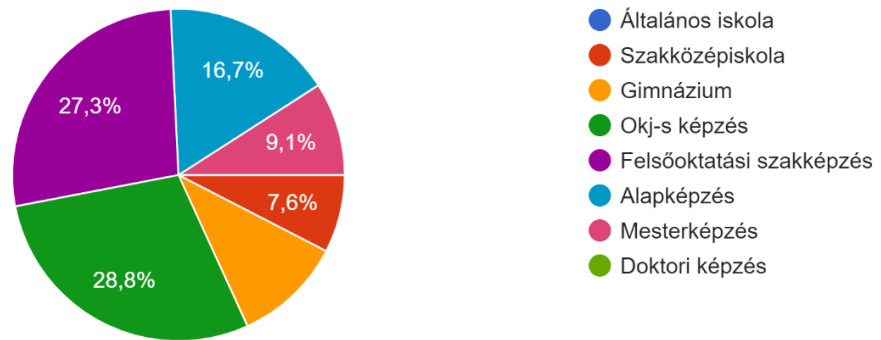
n=66

4. ábra: **Kor szerinti megoszlás**

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

A válaszadók kicsivel több mint a fele 18 és 27 év között volt. Majd ezt követte a 28 és 37 év közötti válaszadók aránya, ami szintén elég magas, 42,4% az összes kitöltőhöz képest. 3 olyan kitöltő volt, aki 38 és 47 év kor között voltak, és csak 1 olyan kitöltő volt, aki 48 és 57 évesnek vallotta magát. Nem kaptam választ 58 év feletti kitöltőtől. Összességében elmondható, hogy a válaszokat 18 és 57 éves korosztálytól kaptam.

Az utolsó kérdésben a végzettségről kérdeztem, ez látható az 5. ábrán. Ebben meg kellett adniuk az eddigi legmagasabb végzettséget, amivel rendelkeztek a válaszadóim.

n=66

5. ábra: Legmagasabb iskolai végzettséget mutató ábra

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

Sok lehetőséget megadtam az iskolai végzettséget illetően. Voltak kategóriák, ahonnan nem kaptam választ, ez volt az általános iskolai végzettség és a doktori végzettséggel rendelkezők. A köztes kategóriák eléggé megoszlóak voltak. A legtöbb kitöltő rendelkezett Okj-s végzettséggel vagy felsőoktatási szakképesítéssel, ez az arány több mint a fele az összes kitöltők között. Azok a kitöltők, akik rendelkeztek alapképzéses vagy mesterképzéses diplomával az arányuk összesen 25,8% volt az összes kitöltőhöz képest. Akik gimnáziumi érettségivel vagy szakközépiskolai végzettséggel rendelkeznek nekik az arányuk összesen 18,2% volt.

3. EREDMÉNYEK ÉS KIÉRTÉKELÉSÜK

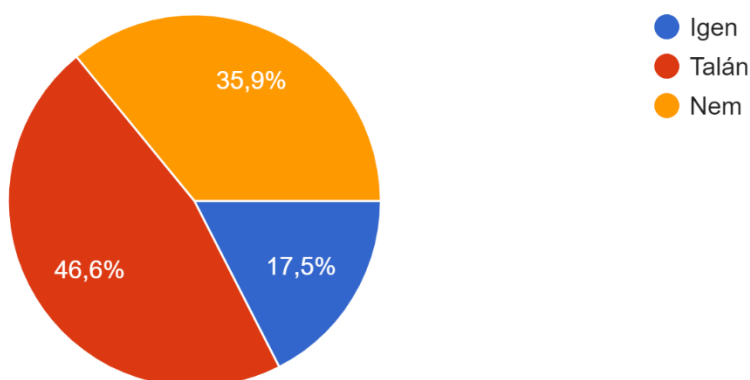
A dolgozatom egyik legösszetettebb fejezete, ahol a kérdőíveket értékelem ki. A kutatásaim során más volt a célcsoport a két kérdőívnél. Az eredmények kiértékeléséhez eltérő megoldást választottam mind a két esetben.

3.1. Kérdőív kiértékelése

A kérdőívet a közösségi oldalon osztottam meg, december végén. Összesen 103 kitöltés érkezett közel 3 hónap alatt, március végén lezártam a válaszok fogadását.

Az első oldalon egyetlen kérdés szerepelt, ez volt a szűrő kérdés, amit mind a 103 fő kitöltött, majd a válaszoknak megfelelően csak kevesebb, azok, akik igennel vagy talánnal válaszoltak, ők mehetett tovább a következő oldalra a többi kérdések kitöltésével.

Az első kérdésnél a vállalkozás indításának a tervezéséről kérdeztem, a válaszokat a 6. ábrán szemléltetem.

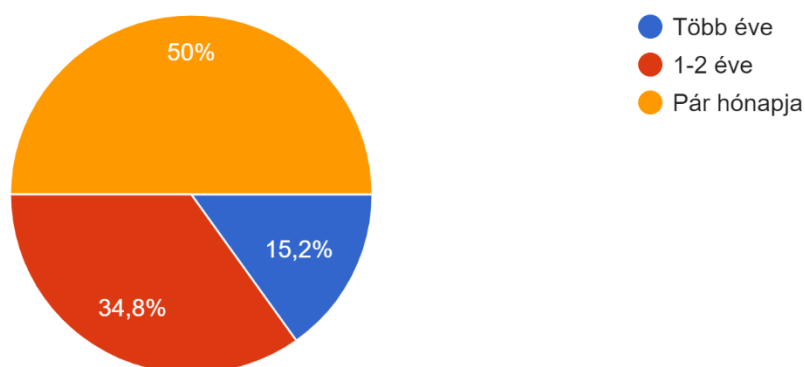
n=103

6. ábra: **Vállalkozás tervezés indításáról végzett kutatási eredmény**

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

A 6. ábrán százalékos formában vannak megadva a válaszok egyes válaszokra. A legtöbb válaszadó azt gondolta, hogy talán indítana vállalkozást, közel a fele, pontosabban 48 kitöltő. A megkérdezettek majdnem 36%-a, azaz 37 fő nem szeretne vállalkozást indítani, számukra a kérdőív kitöltése is véget ért, és a legkevesebb rész a kördiagramon, 17,5%, azaz 18 fő pedig szeretne vállalkozást indítani.

Ezek után már csak 66 kitöltő folytatta a kitöltést a következő oldalon lévő kérdésekre. Első kérdésként arra tértem ki, hogy mióta gondolkodnak a vállalkozás indításáról. Itt is három válaszlehetőség volt adott, a válaszokat a 7. ábra szemlélteti.

n=66

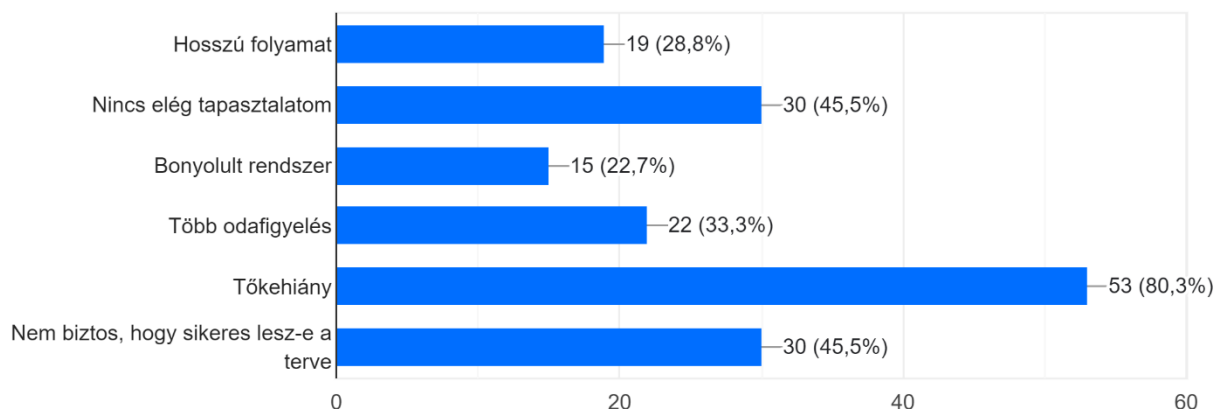
7. ábra: **Mióta gondolkodik egyéni vállalkozás indításán?**

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

A kitöltők fele, azaz 33 fő csak pár hónapja gondolkodik az alapításon. Akik csak egy vagy két éve gondolkodnak ezen azok száma 23 fő, és akik már több éven keresztül tervezik alig több mint 15% az arányuk, pontosabban 10 fő.

Szerintem elég nagy az arány azok körében, akik évek óta ezen gondolkodnak, viszont az látszik, hogy az idő előrehaladtával a vállalkozási kedv fogy, egyre kevesebben akarnak vállalkozást a terv kibontakozásától eltelt időtől. Az is látható, hogy a kitöltők fele csak pár hónapja gondolkodott ezen, ami jól tükrözi, hogy a valóságban elég sokan pillanatszerű gondolatnak köszönhetően, akár egy rossz nap a munkahelyen vagy nagyobb szabadság iránti vágy vezérelheti a rögtönzött vállalkozási kedvet, ami idő után csökkeni fog.

A következő kiértékelésnél a 8. ábrán szemléltetem, hogy milyen hezitáló tényezők lehetnek, amit akadályozhatják a válaszadókat a vállalkozás indításában.

n=66

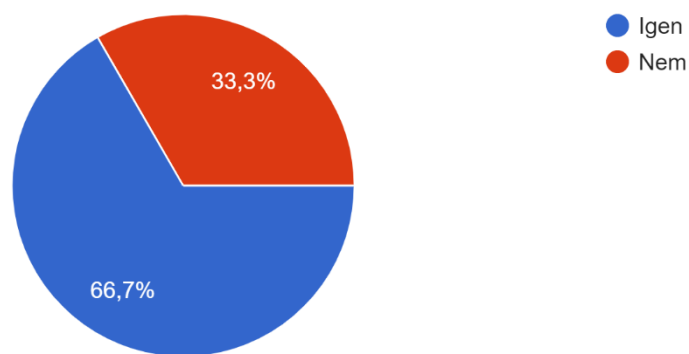
8. ábra: Melyek azok a tényezők, ami miatt hezitál?

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített oszlopdiagram

Ebben a kérdésben egyszerre több válaszlehetőséget is meg tudott jelölni a kitöltő, mivel több oka is lehet, hogy nem indították el a vállalkozásukat eddig. A legtöbben, azaz 53-an bejelölték a tőkehiányt mint akadályozó tényezőt, ezt követte ugyanannyi jelöléssel a tapasztalathiányra és hogy a terve nem biztos, hogy sikeres lesz válaszlehetőségek, mind a kettőt 30-an jelölték meg. Majd ezt követte a több odafigyelés válaszlehetőség, amit 22-en adtak meg, utána a hosszú folyamat, amit 19-en jelölték meg, és a legkevésbé hezitáló tényezőnek a kitöltők között, összesen 15-en jelölték meg.

A vállalkozóvá válási kedv akkor jöhet amikor egy rossz munkahelyen dolgozunk, vagy szeretnénk nagyobb szabadságot magunknak, magunk beosztani az időnket, ezért is elképzelhető, hogy nem rendelkeznek elegendő tőkével az indításhoz, Mivel egyéni vállalkozást lehet eddig még nem alapított a leendő vállalkozó, ezért a tapasztalathiánynál a megfelelő adózási kör, vagy a vállalkozóvá válási folyamat lépései, ami gondot okozhat. Amit még kiemelnék, az az elvárt bevételi kör, szerintem sokan tartanak attól, hogy nem tudják az a bevétel szintet elérni, amit szerettek volna, vagy nem fogják vásárolni vagy igénybe venni a termékeiket, szolgáltatásaikat.

Ezt egy olyan kérdés követte, ahol azt mértem fel, hogy a folyamatos adóváltozások befolyásolják-e a leendő vállalkozókat, ez látható a 9. ábrán.

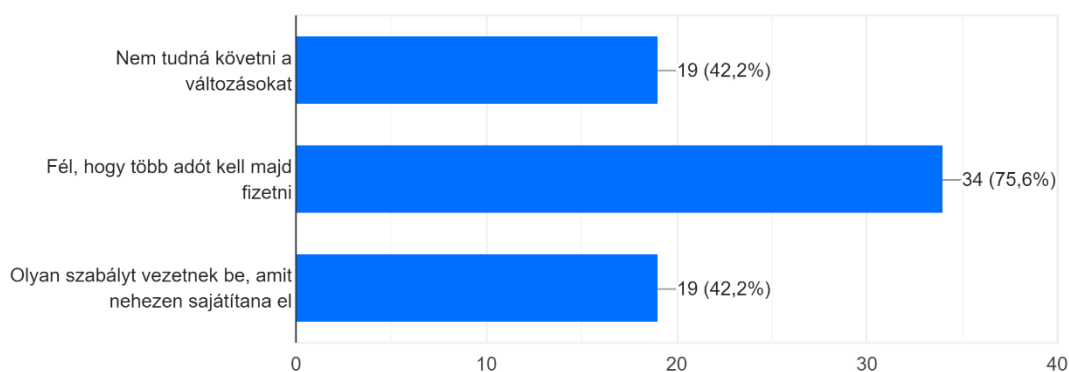
n=66

9. ábra: **Befolyásolják-e Önt a folyamatos adóváltozások leendő egyéni vállalkozóként?**

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített kördiagram

A kitöltők egyharmadát nem befolyásolja a folyamatos adóváltozás, viszont szerintem elég nagy arányt, akiket ez befolyásol, pontosan 45 fő. Viszont itt nem álltam meg, akik igennel válaszoltak nekik a következő kérdést is ki kellett tölteniük, amiben szerettem volna felmérni milyen változások a fő indokok.

A 10. ábrán azt szemléltettem, hogy a felsorolt tényezők közül melyek azok az adóváltozási tényezők, amit be tudják folyásolni a kitöltőket.

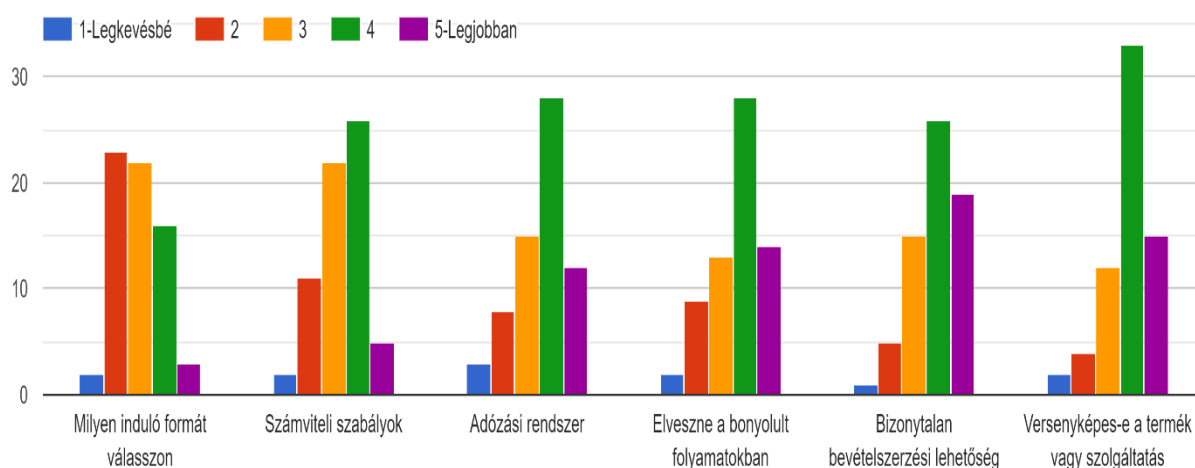
n=45

10. ábra: **Ha igen, mi befolyásolja Önt?**

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített oszlopdiagram

Az adóváltozások befolyásolásról szóló kérdésemet 45 fő töltötte ki. Itt is a kitöltő több válaszlehetőséget adhatott meg. A válaszadók legtöbbször, 34 fő azt jelölte, hogy azért befolyásolja, mert több adót kell majd fizetni a folyamatos adóváltozások következtében, így kevesebb lesz a bevételük. A másik kettő lehetőségre ugyanannyi kitöltés jött, mind arra, hogy nem tudja majd követni a változásokat, és arra, hogy olyan szabályt vezetnek be, amit nehezen tudna elsajátítani, 19 fő jelölte meg.

A következő kérdésekre ismét 66 válaszadó folytatta a kitöltést. Ebben a kérdésben értékelniük kellett a kitöltőknek mennyire tartanak az alábbi tényezők közül: milyen induló formát válasszon, számviteli szabályok, adózási rendszer, elveszne a bonyolult folyamatban, bizonytalan bevételszerzési lehetőség és hogy versenyképes-e a termék vagy szolgáltatás. Minden egyes tényezőre 66 válasz érkezett, ezt mutatja a 11. ábra.

n=66

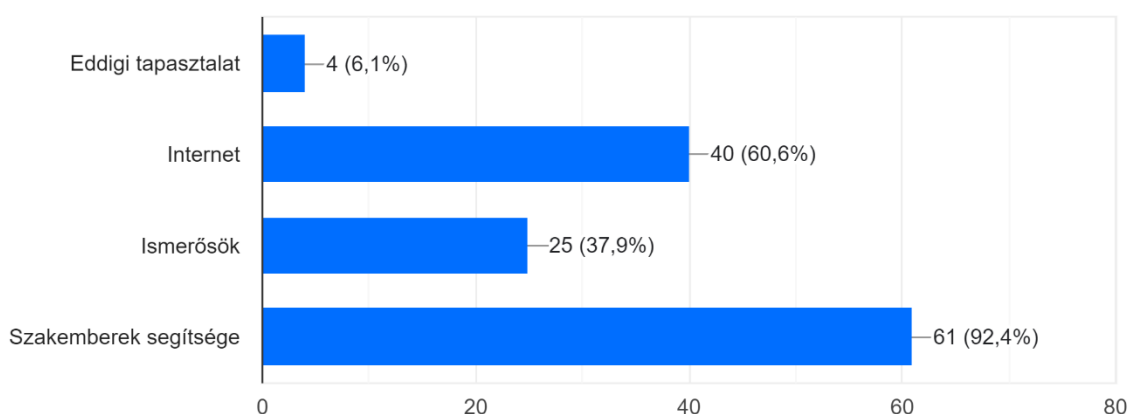
11. ábra: Befolyásoló tényezők

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített oszlopdiagram

A válaszadók 1-től 5-ös skálás pontozhatták a felsorolt tényezőket. Az 1-es válaszlehetőség, ami a legkevésbé befolyásolja, a számokat növelve egyre jobban befolyásolja az alábbi tényező és az 5-ös válaszlehetőség, ami a legjobban befolyásolja a kitöltőt. Az első kategórián kívül mindenhol a 4-es szám volt a legmagasabb, tehát ezek a tényezők eléggé befolyásolják. Amit még kiemelnék az a bizonytalan bevételszerzési lehetőség kategória, 26

an jelölték meg a 4-est és 19-en az 5-ös számot, ami összesen 45 fő, a 66-ból, ami elég kimagasló tényező, ami miatt tartanak a válaszadók.

Fontosnak tartottam azt a kérdést is felvetni, hogy alapításkor honnan tájékozódna (12. ábra). Azért tartom fontosnak mert szerintem, ha megfelelően tájékozódnak a vállalkozás megalapítását megelőzően, tájékozottabbak lehetnek az alapítás során. Itt egy válaszadó több lehetőséget is megjelölhetett.

n=66

12. ábra: Tájékozódási lehetőségek alapításhoz

Forrás: Saját kérdőív alapján, a kérdőív által elkészített oszlopdiagram

Mivel több válaszlehetőséget is meg lehetett adni ezért egy kitöltő több tájékozódási formát megjelölhetett. Majdnem az összes kitöltő a szakemberek segítségét kérné, ha céget szeretne alapítani, csupán 5 személy a 66-ból nem jelölte meg. Elég magas számban az internetes tájékozódási lehetőségek aránya, 40 válaszadó jelölte meg a többi válaszlehetőség mellett. Kevesebben, de így is szerintem elég sokan az ismerősöktől is tájékozódna, és a legkevesebb amire csupán 4 válasz érkezett az az eddigi tapasztalatból alapítana céget. Az eredmények százalékos formában is értékelésre kerültek az oszlopdiagrammok végén.

3.2. Mélyinterjún kapott válaszok

A mélyinterjú során összesen öt főt sikerült megkérdezni. A válaszokat kérdések alapján táblázatban összegyűjtve értékelem ki. Mivel nem érkezett az „egyéb megjegyzés” kategóriához hozzászólás, ezért 4 táblázatban gyűjtöttem össze a válaszokat.

1. Mikor döntötte el, hogy szeretne vállalkozást indítani és miért?

Az első kérdéshez az alábbi válaszok születtek

Megkérdezett	Válaszok
1.	2016-ban külföldi munkából való hazatérés után. Az akkori építőipari és adótörvények adta lehetőségek végett döntöttem így.
2.	2000-ben indult a vállalkozás. Az elsődleges indok egy magasabb jövedelem elérése volt.
3.	2021-ben a jobb megélhetés végett
4.	2022-ben a jobb megélhetés miatt
5.	2019-ben, egy magasabb jövedelem miatt.

1. táblázat: **Vállalkozás indításának oka és ideje**

Forrás: Saját szerkesztés, saját kérdőív alapján

A válaszadók többsége a vállalkozás korai szakaszában vannak, a legkorábban alapított vállalkozás 2000-ben valósult meg. Majdnem mindenhol a magasabb jövedelem miatt alapították a vállalkozást, csupán egy személy nem erre hivatkozott az öt megkérdezettből, ő a kedvező adótörvények adta lehetőség miatt alapította a vállalkozását. Szerintem a nagyobb szabadság mellett a bevételszerzési lehetőség is nagy befolyásoló tényező. Ez azért lehet, mert egy munkavállaló havonta kap egy fix összegű bért, viszont vállalkozóként az összeg a forgalom nagyságától fog függeni, ezért, ha szeretik a vásárlók a termékünket vagy szolgáltatásainkat, képes lehet egy vállalkozó magasabb összegű bevételre szert tenni, mintha munkaviszonyban állna.

2. Voltak olyan indokok, amik gátoltak benne?

A második kérdéshez ezek a válaszok jöttek

Megkérdezett	Válaszok
1.	Nem, nem voltak.
2.	Nem, nem volt gátló indok, tényező.
3.	Nem, egyből belevágtam.
4.	Nem
5.	Nem voltak.

2. táblázat: **Gátló tényezők indításkor (nem volt)**

Forrás: Saját szerkesztés, saját kérdőív alapján

Egyik vállalkozónak sem voltak gátló tényezők az alapítás során, van, aki egyből bele is vágott a vállalkozásába.

3. Megérte elindítani a vállalkozását, elindítaná még egyszer?

A következő kérdéshez ezek a válaszok tartoztak

Megkérdezett	Válaszok
1.	Áldozatokkal jár egy nyolcórás fix munkaidős beosztással szemben (idő, tervezhetőség...) Jelen politikai és adórendszer mellett nem kezdeném újra.
2.	Igen, megérte elindítani több szempontból is. Ha hasonló élethelyzetben lennék, igen.
3.	Megérte igen, elindítanám még egyszer
4.	Igen
5.	Igen, megérte

3. táblázat: **Vállalkozás indítás elégedettsége**

Forrás: Saját szerkesztés, saját kérdőív alapján

A 3. táblázatban azt láthatjuk, hogy a megkérdezettek közül négy főnek megérte elindítani a vállalkozást, és újra indítaná. Egy olyan választ kaptam, amiben a kérdezett nem indítaná újra a vállalkozását, a jelen politikai és adórendszerre hivatkozva, és a vállalkozás több áldozattal jár, mint egy fix munkaidős beosztás.

4. Mit csinálna esetleg másképpen, ha most indítana vállalkozást?

Az utolsó kérdéshez ezeket a válaszokat kaptam

Megkérdezett	Válaszok
1.	A lehetőségekhez képest a biztonságos működéshez megfelelő megrendelői háttér kialakítása.
2.	Egyértelműbben határoznom meg a tevékenységet és választanám meg az üzleti partnereket.
3.	Egyelőre semmit, jól működik.
4.	Semmit.

5.	Semmit.
----	---------

4. táblázat: **Tényezők, amiket másképpen csinálna indításkor**

Forrás: Saját szerkesztés, saját kérdőív alapján

Az utolsó kérdésnél is megoszló volt a válasz. Az a három fő, aki a legkésőbb alapította a vállalkozását, ők nem változtatnának semmit, ha most alapítaná a vállalkozását. Azok, akik másképpen csinálna valamit, ha most alapítana újra vállalkozást, ők azzal indokolták, hogy egyszerűbben határozná meg a tevékenységet és az üzleti partnereket is, illetve a másik válaszcsoport a biztonságos működéshez a megfelelői megrendelői háttérrel biztosítana.

3.3. Gyakorlatban egy egyéni vállalkozás indítása

Hogy valaki egyéni vállalkozó legyen, rendelkezni kell egy adószámmal, amit a **Kormányablakon** keresztül lehet igényelni.

Ha nem rendelkezik **Ügyfélkapuval** az illető, szükséges igényelni a legközelebbi Kormányablaknál, mivel az ügyek intézésében elengedhetetlen a megléte. A Kormányablakhoz online vagy telefonon keresztül is lehet időpontot foglalni a hosszú várakozások elkerülése miatt. A folyamat 15 percet vesz igénybe, amihez szükséges a személyi igazolvány, lakcímkártya és egy érvényes e-mail cím, amin keresztül hitelesíteni lehet egy 5 napig érvényes hitelesítő kóddal, a belépést követően meg kell adni egy jelszót, ami két évig érvényes, utána szükséges új jelszót változtatni.

Adószám igénylésére két mód van, személyesen és elektronikusan. Személyes ügyintézésnél bármelyik NAV ügyfélszolgálatot igénybe lehet venni, elektronikus ügyintézés esetén a Webes Ügysegéd portál áll rendelkezésre, amihez szükséges az ügyfélkapu. Itt ki kell tölteni a változásbejelentő űrlapot, ahol a NAV helyes kitöltés esetén az adatokat nyilvántartásba veszi, majd tájékoztat a Webes Ügysegéden keresztül. Személyes ügyintézésnél szükséges a személyazonosító igazolvány, vagy útlevele, vezetői engedély.

Ezeket követően fel kell keresni egy **könyvelőt**, aki később a vállalkozó megbízásából fog ügyintézni. A könyvelő fogja a vállalkozót bejelenteni a kamarai tagságba.

23T101		vonalkód helye	
BEJELENTŐ ÉS VÁLTOZÁSBEJELENTŐ LAP			
Azon magánszemélyeknek, akik adószám kiváltására kötelezettek, de nem szerepelnek az egyéni vállalkozók nyilvántartásában			
A NAV TÖLTI KI	Átvétel / beérkezés	Az átvevő kódja	Áfakód
	Postáraadás	H U	Községi adószám
	Adószám	A közszégi adószám hatályának kezdete / vége	
	Vámazonosító szám		
	kelt	P. H.	alíráš
AZ ADÓZÓ TÖLTI KI			
1.	Korábban benyújtott hibás adatlap javítása <i>Költsége az úmratatásban leírt esetében kötelező.</i>		
A Nemzeti Adó- és Vámhivatal értesítése alapján javítani kívánt adatlap íktatószáma			
2.	Az adatlap benyújtásának oka		
A bejelentés típusa (Bejelentkezés: [1]. Változásbejelentés: [2]. Az adószám törlesztését követő bejelentkezés: [3].)			
Adószám megállapítását kérem			
Vámazonosító szám megállapítását kérem			
EORI-szám (bármely vámeljárásban és regisztrációsadó-kötelezettség teljesítéséhez használható vámazonosító szám) [1] VPID-szám (kizárólag regisztrációsadó-kötelezettséghez használható vámazonosító szám) [2]			
Közszégi adószám igénylése vagy megszüntetése			
Közszégi adószám megállapítását kérem.			
A közszégi adószám megszüntetését kérem.			
Azonosító adatok			
Változásbejelentésnél és törölt adószám utáni újból bejelentkezésnél az adószámot vagy a vámazonosító számot kötelező megadni.			
Családi és utónév			
3.	Adóazonosító jel		
Adóazonosító jellel nem rendelkezik:			
Csatolt T34-es adatlap:			
Adószám			
Magyarországon kiadott EORI-/VPID-szám			
Kapcsolattartó adatai			
Nem kötelező kitölteni.			
4.	Adatlapot kitöltő neve		
Telefonszáma			
5.	Kitöltött részletező lapok és pótlapok		
Részletező lapok:			
Pótlapok:			
Tudomásul veszem, hogy a NAV az adószám kiadását megtagadja, ha a bejelentett adatok valótlanok vagy hiányosak (Art. 16. § (3) bekezdés); illetve törli a nyilvántartásba vett adózók közül azt, aki bejelenti tevékenységének megszüntetését, vagy a tevékenység folytatásához szükséges engedélyt visszavonják (Art. 38. § (1) bekezdés d) pont).			
Felelősségem tudatában kijelentem, hogy az általam közölt adatok a valóságnak megfelelnek.			
Kelt:			
helység év hó nap			
az adózó vagy képviselője/meghatalmazottja neve nyomtatott betűvel			
Jelölje X-szel, ha meghatalmazott és meghatalmazását csatolta			
P.H.			
Jelölje X-szel, ha a NAV-hoz bejelentett, a nyomtatvány aláírására jogosult állandó meghatalmazott			
az adózó vagy képviselője (meghatalmazottja) aláírása			

Forrás: ÁNYK alapján saját szerkesztés

34

A **kamarai tagság**ba történő regisztráció történhet online vagy a kamara honlapjáról letölthető adatlap kitöltésével. Online regisztráció történhet ügyfélkapus belépéssel, illetve ügyfélkapu nélkül is lehet regisztrálni. Ezt követően meg kell adni az adószámot, a kötelezően kitöltendő adatot, meg lehet adni, de nem kötelező az önkéntesen megadható adatok. Az utolsó oldalon lehet letölteni az elkészült adatlapot, majd a nyomtatást követően alá kell írni. A regisztrációs lapot postai úton, e-mail mellékletként vagy telefax készüléken lehet beküldeni az adatlapon megjelenő kamarához.

A Kamarai tagságba évente 5.000 Ft kamarai hozzájárulást kell fizetni a kamarai közfeladatok ellátásához, ezt az összeget az adatlapon megjelenő számlaszámra kell átutalni, a közleménybe az adószámot és a „kamarai hozzájárulás” szöveget kell beleírni.

A kamarai tagságba történő bejelentésre a következő adatlapot kell kitölteni, aminek az első oldala található.

Az MKIK Alapszabályának 6. számú melléklete

MKIK02 Adatlap a területi gazdasági kamaránál vezetett nyilvántartásba történő bejegyzésre, változásbejegyzésre (1999. évi CXXI. törvény 8/A. §)
--

1. A gazdálkodó szervezet adatai*

A gazdálkodó szervezet neve:	
A gazdálkodó szervezet székhelye:	
A gazdálkodó szervezet telephelyei:	
A gazdálkodó szervezet fióktelepe:	
Főtevékenység TEÁOR / ÖVTJ kódja:	Főtevékenység megnevezése
Ténylegesen végzett egyéb tevékenység(ek):	
Adószáma:	
A gazdálkodó szervezet bankszámlaszámjai:	
A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény szerinti besorolás:	☐ mikrovállalkozás (összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb , és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg) ☐ kisvállalkozás (összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb , és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg) ☐ KKV (összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb , és éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg) ☐ nagyvállalat összes foglalkoztatotti létszáma legalább 250 fő , és éves nettó árbevétele 50 millió eurónak megfelelő forintösszegnél több, vagy mérlegfőösszege 43 millió eurónak megfelelő forintösszegnél több ☐ egyéb
A gazdálkodó szervezet elektronikus elérhetőségei:	
Gazdálkodó szervezet honlap címe:	

*A kategória valamennyi adatát kötelező megadni.

Egységes bejelentő, illetve adatmódosító lap a kamarai nyilvántartásba történő bejegyzésre (MKIK02 Ver. 2.9.)

14. ábra: Kamarai tagsághoz szükséges bejelentkezés 1. oldala

Forrás: Saját szerkesztés a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara honlapjáról

Rengeteg **tevékenységi kör** közül lehet választani, ezért nem egyszerű, hogy milyen tevékenységet válasszon a leendő vállalkozó. Ebben segít az önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke, amiben szakmakód szerint lehet áttekinteni a tevékenységi köröket. A [Tevékenységi körök](#)-re kattintva ez az oldal megjelenik, ami több mint 300 oldalon keresztül mutatja be a tevékenységi köröket.

Ha úgy döntünk, hogy nem megfelelő tevékenységet vettünk fel, ezt tudjuk módosítani. Próbáljunk meg arra törekedni, hogy olyan tevékenységi kört válasszunk, amihez van végzettségünk, illetve vannak szakirányú végzettséghez nem kötött tevékenységek például Általános üzletviteli tanácsadás, Műszaki tanácsadás, Egyedi szoftverfejlesztés, Egyéb számítástechnikai szakértés, tanácsadás.

Vállalkozási formák választása is nehezebb feladat, de működő vállalkozás is válhat jogi formát.

Adózási forma között a választásban a hangsúly az, hogy melyik formánál tudjuk a lehető legkevesebből megúszni adófizetési kötelezettségeinket. Vannak olyan szempontok is a választásban, hogy olyan formát érdemes választani, amivel elérhetjük a növekedési ütemet hosszú távon. Érdemes egy egyszerűsített adóformára váltás, ami könnyíti a befektetői áttekintést a jövőre vonatkozóan.

Szükséges bélyegzőt készíteni, amin célszerű feltüntetni az egyéni vállalkozó nevét, az „egyéni vállalkozó” vagy „e.v.” feliratot, a vállalkozó székhelyét és az adószámot. Fel lehet tüntetni a nyilvántartási számot, amit a NAV fog megküldeni, a bankszámlaszámot, és a közösségi adószámot. Lehetséges minták a bélyegző készítésekor:

Lenyomatminták egyéni vállalkozó bélyegzőre:

Minta János e.v.
1111 Budapest, Próba utca 1.
Adószám: 12345678-1-23
Nyilvántartási szám: 12345678
Bsz.: 12345678-12345678-12345678

Minta János e.v.
1111 Budapest, Próba utca 1.
Adószám: 12345678-1-23
Nyilvántartási szám: 12345678

Minta János e.v.
1111 Budapest, Próba utca 1.
Adószám: 12345678-1-23

15. ábra: Bélyegzőre lenyomatminták

Forrás: Saját szerkesztés internetes bélyegzőkészítő által feltett mintákról

A bejelentés akkor tekinthető eredményesnek, tehát a tevékenység akkor kezdhető meg, ha a nyilvántartásba vételről szóró igazolás megérkezett az ügyfélkapus tárhelyre.

4. KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A dolgozat megírása során az alábbi **következtetéseket** vontam le:

Sokszor hallottam, hogy egy egyéni vállalkozás indítása egyszerű folyamat, és gyorsan el lehet intézni. Ennek alapos utána járást követően azt szűrtem le, hogy nem bonyolult folyamatról van szó, csak tudni kell mit kell tenni, hogy vállalkozásunkat be tudjuk indítani. Viszont ezt az alapos tervezésnek meg kell előzni, mert ha ezt a folyamatot kihagyjuk, lehet el is bukhatjuk a vállalkozásunk kezdeti szakaszában. Ez a tervezés irányul a piacelemzésből vagy az elvárt bevételből. Szerintem sokan ezt nem teszik meg a vállalkozás indítását megelőzően, ezért is bukhat el a legtöbb vállalkozás.

A legfontosabb szerintem egy sikeres vállalkozáshoz a

- megfelelő vállalkozási forma és
- adózási rendszer választása
- ügyfélkör kialakítása
- naprakész információk a kiadásokról, bevételekről
- üzleti tervben leírtak megvalósítása
- adózási szabályok változásának nyomon követése

A kérdőívből és a mélyinterjúból a legfontosabb következtetéseket vontam le.

A mélyinterjús válaszokban azt kiemelném, hogy amit másképpen csinálnának az interjúalanyok az a „biztonságos működéshez megfelelő megrendelői háttér kialakítása”, amiből az a következtetést szűrtem le, hogy voltak vevői, akik gátolták abban, hogy nem fizettek határidőre, vagy nagyon nehezen fizettek esetleg lehetett, aki nem is fizet a termékért. Ez elég komoly bevételkiesést is tud okozni, aminek hatása lehet a vállalkozás bezárása hosszútávon.

Arra a következtetésre is jutottam a kérdőívek kiértékelését követően, hogy sokaknál a vállalkozási kedv pillanatnyi állapot, mert a legtöbben pár hónapja gondolkodtak róla, és a mélyinterjús kérdőívben is nagyobb hangsúlyban a frissen alapított vállalkozások szerepeltek a kitöltők között.

A jól megtervezett és alapos utánajarást követően egy megfelelő könyvelővel vagy adótanácsadóval megbeszélte vállalkozási forma és adózási rendszer kiválasztását követően, egy megfelelő vevői háttér kialakítása és a folyamatok figyelemmel kísérése egy olyan vállalkozást adhat a leendő vállalkozóknak, akik képesek lehetnek a vállalkozásukat életben tartani és fejleszteni a magasabb bevétel reményében.

A dolgozatban tett megállapítások alapján az alábbi **javaslatokat** fogalmaztam meg:

Szerintem a legtöbb újonnan alapított vállalkozás nem bukhat vagy kisebb az esély arra, hogy abban az esetben, ha könyvelőt vagy befektetők tanácsadását kéri, akár több szakember véleményét kikérhetik a pontosabb megközelítés, indításról szóló információkról. Érdemes internetes források alapján is tájékozódni, a NAV honlapján is elég sok hasznos információ van egyéni vállalkozások indításához, ami a leghitelesebb adat mind közül.

A legjobb megoldás az lehet, ha azok a személyek, akik vállalkozást szeretnének indítani felkeresnek egy ismerőst, akinek szintén van egyéni vállalkozása, tanácsokat, indítási folyamatról tájékoztatást, milyen iratok kellenek hozzá, milyen szükséges ügyeket kell intézni, esetleg megkérdezheti, hogy megy a vállalkozása az indítást követően.

Amit leszűrtem és javasolnék minden kezdő vállalkozó indulásához az a céltudatosság, tudják mit szeretnének elérni a vállalkozásukkal, képben legyenek az adórendszerrel, és kövessék a vállalkozásuk alakulásának minden lépését.

ÖSSZEFOGLALÁS

A szakdolgozatom témája az egyéni vállalkozások indításával kapcsolatos teendők. Azért választottam ezt a témát, mert szerettem volna áttekinteni hogyan is kell egy egyéni vállalkozást indítani, milyen lépésekre kell figyelni, és milyen buktatók lehetnek. Ha a közeljövőben a saját cégemen gondolkoznék, vagy mások szeretnének vállalkozást indítani, akkor tudjam, hogy milyen teendők vannak ezen folyamat megvalósításához.

A dolgozatom első fejezetében ismertettem, általánosságban az egyéni vállalkozó indulási feltételeit, kik alapíthatnak, az előnyeit és hátrányait. Ismertettem ábrával a Magyarországon tevékenykedő egyéni vállalkozások helyzetét, illetve megemlítettem két európai országot, Svédországot és Ausztriát, azért, hogy hazánkon kívül is megismerjük, hogy néz ki egy egyéni vállalkozás alapítása, milyen feltételek vannak. Ezután a vállalkozási formákról, és azok adózási lehetőségeit soroltam fel, amin belül kitértem a járulékfizetési kötelezettségekre és főfoglalkozású majd a kiegészítő tevékenységű vállalkozók adófizetési kötelezettségeire. Röviden ismertettem az új KATA szabályokat, amik 2022. szeptemberétől érvényesek. A tervezésnek a fontosságáról, illetve a felmerülő költségekről az alapítás során részletesen bemutattam a teendők felsorolásán belül. Különböző fejlesztési célú pályázatokról is írtam a dolgozatomban. Ezek után a 2023-ban életbe lépő új szabályról és a göngyölítéses szabályról is megemlítettem a legfontosabb tudnivalókat. Az első fejezet utolsó részében az alapítás lépéseit pontosan szemléltetve szerepelnek, hét lépésben bemutatva a vállalkozás indításával járó teendőket. Itt megemlítettem, hogy kétféleképpen lehet vállalkozást indítani, a személyes és az online forma szerinti alapítás, de előbb érdemes könyvelőt vagy tanácsadót megkeresni az alapítást megelőzően. Pár mondatban a fejezet végén szó van a nyilvántartásba vételről és a vállalkozói bankszámla nyitásról.

A második fejezetben a dolgozatom során alkalmazott kutatási módszerekről említettem. Külön vettem a kérdőíves kutatást, azon belül a kérdőív tudatos készítéséről, a kérdések típusairól, amik a dolgozatomban is szerepelnek. Részletesen leírtam a kérdőívemben használt kérdéseket, milyen válaszlehetőség merült fel, illetve a statisztikai módszereket, amik alapján ki szerettem volna értékelni ezen kérdőív válaszait. Mélyinterjú kérdőív is tervben volt a kutatásom során, aminek szintén leírtam az előnyeit, a hátrányát, hogyan néz ki egy mélyinterjú, illetve milyen kérdés fordulhat meg az interjú alatt. Ezután részletezve leírtam milyen kérdéseket használtam az interjú során, hogyan terveztem ezeknek a válaszait

kiértékelni. Ugyanebben a fejezetbe tettem a kérdőív személyes kérdéseit, amik a nemre, korra, lakhelyre és iskolai végzettségre vonatkoztak. Ezeknek a kiértékelésében segített a kördiagramhoz kapcsolódó színes megjelölések.

Az eredmények és kiértékelésük című fejezetben ábrázoltam a kutatásom során kapott végeredményeket. A kérdőívet 103 fő töltötte ki, viszont az első szűrő kérdésnek köszönhetően csak 66 fő tudott továbblépni a következő oldalra a kérdőív kitöltésének folytatásában, mert olyan kitöltőket nem engedett tovább a kitöltés folytatására, akik nem gondolkodnak vállalkozás alapításában, ezáltal is hitelesebb képet kapva. A válaszokat oszlopdiagramon vagy kördiagramon szemléltettem a Google Forms által kiértékelt eredmények alapján. Összesen 6 darab olyan kérdés szerepelt, ami a vállalkozás indításával volt kapcsolatban, és 4 személyes kérdés volt található a kérdőív végén. A mélyinterjú kérdőív esetében meglévő vállalkozásokat kérdeztem. Itt 5 meglévő vállalkozót kérdeztem. Az eredményeket szövegesen értékeltem ki, amit úgy tettem, hogy kérdésenként értékeltem, milyen válaszokat kaptam egy-egy kérdés esetén és nem vállalkozásonként történt a kiértékelés.

Az eredményeket követően bemutattam egy gyakorlati lépéseket az egyéni vállalkozással kapcsolatban, ahova nyomtatványokat és bélyegzőmintákat is megjelenítettem a szemléletesség kedvéért.

A következtetések és javaslatok fejezetben a dolgozat során levont következtetéseimet és a javaslataimat írtam le. Itt részleteztem a dolgozat során megismert szakirodalomból az információkat és összevettem az interjúk során kapott válaszokkal.

Összegezve a dolgozatomat, szerintem sikerült egy képet kapnom egy vállalkozás indításának folyamatáról, a teendőkről, és az interjúk során sikerült felmérnem, milyen hezitáló tényezők lehetnek egy vállalkozás indításának. Ez a téma azért is volt fontos számomra mert ha szeretnék egyszer egyéni vállalkozást indítani, tudom milyen folyamatokon kell keresztül mennem, mire kell figyelni, hogy a vállalkozás indítása sikeres legyen.

IRODALOMJEGYZÉK

Szakirodalom

- Asztalos Zs. – Dr. Rosenfeld A. (2022): Átalányadó. Budapest, Saldo kiadó 100 p.
- Békés B. - Halász Zs. - Szabó I. - Varga E. (2022): A jövedelem-és vagyoni típusú adók. Budapest, Wolters Kluwer Hungary Kft. 332 p.
- Bethlehem, J. (2009): Applied Survey Methods. New Jersey, John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, 388 p.
- Béza D. - Csapó K. - Farkas Sz. - Filep J. - Szerb L. (2020): Kisvállalkozások finanszírozása. Budapest, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt. 349 p.
- Bradburn, N. – Sudman, S. – Wansink, B. (2004): Asking Questions, San Francisco, A. Wiley Imprint, 446 p.
- Chikán A. (2020): Vállalatgazdaságtan. Budapest, Akadémiai Kiadó 156 p.
- Fülöp Gy. (1994): Kisvállalati gazdálkodás. Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest, Aula Kiadó, 364 p.
- Gallhofer, N. – Saris, E. (2014): Design, Evaluation, and Analysis of Questionnaires for Survey Research (second edition). John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 377 p.
- Gyulavári T. - Mitev A. - Neulinger Á. - Neumann-Bódi E. - Simon J. - Szűcs K. (2017): A marketingkutatás alapjai. Budapest, Akadémiai Kiadó, 218 p.
- Horváth Zs. (2012): Államháztartási és adózási ismeretek. Eger, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt. 187 p.
- Sókiné Nagy E. (2000): A vállalkozások gazdálkodása. KIT Képzőművészeti Kiadó és Nyomda Kft, 148 p.
- Vecsenyi J. (2018): Kisvállalkozások indítása és működtetése. Budapest, Akadémiai Kiadó 414 p.

Internetes irodalom

- <https://kataszabalyok.autokata.hu/hc/hu/articles/360011295699-Megsz%C5%B1nik-az-egy%C3%A9ni-v%C3%A1llalkoz%C3%B3i-igazol%C3%A1ny-2020-janu%C3%A1r-1-j%C3%A9vel> (letöltési idő: 2023. 02. 04.)
- https://www.ksh.hu/stadat_files/gsz/hu/gsz0054.html (letöltési idő: 2023. 02. 04.)
- <https://www.ksh.hu/heti-monitor/vallalkozasok.html> (letöltési idő: 2023. 02. 04.)
- <https://www.opten.hu/kozlemenyek/2021ben-rekordszamu-egyeni-vallalkozas-indult-magyarorszagon> (letöltési idő: 2023. 02. 06.)

https://europa.eu/youreurope/business/running-business/start-ups/starting-business/index_hu.htm (letöltési idő: 2023. 02. 15.)

<https://www.usp.gv.at/en/gruendung/elektronische-gruendung.html> (letöltési idő: 2023. 02. 15.)

<https://www.verksam.se/web/international/starting/get-started-business-registration-and-tax/sole-trader> (letöltési idő: 2023. 02. 17.)

https://palyazatmenedzser.hu/kategoria/palyazatok-vallalkozasoknak/?utm_source=googleads&targetid=dsa-899525366065&gclid=EAIaIQobChMI-Y20hIeK-wIVZ0WRBR1gEAX-EAAYASAAEgIXrPD_BwE (letöltési idő: 2023. 02. 17.)

https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:qXPtTQH_PbMJ:https://nav.gov.hu/pfile/file%3Fpath%3D/ugyfeliranytu/nezzen-utana/inf_fuz/2022/03.-informacios-fuzet--az-egyen-i-vallalkozok-szja--es-jarulekkotelezettsege&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

<https://nav.gov.hu/ado/szja/kedvezo-valtozasok-2022-tol-az-egyen-i-vallalkozok-atalanyadozasaban> (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

<https://ado.hu/ado/az-atalanyadozo-egyen-i-vallalkozora-vonatkozó-jarulek-es-szocialis-hozzajarulasi-ado-szabalyok/> (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

https://kata.jogkoveto.hu/tudastar/gongyolites-szabaly-atalanyado?gclid=Cj0KCQiA54KfBhCKARIsAJzSrdooztsPLgtBgGU66woTiB9kFwBi8RdFwDTKJS2AaBcB05PS4q6OnsUaApYVEALw_wcB (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

<https://bplegal.hu/kata-valtozasok/> (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

https://www.bilingo.hu/blog/olvas/egyen-i-vallalkozas-inditasa?gclid=Cj0KCQiAi8KfBhCuARIsADp-A56cExKldbyGTgQStMfE13TpB4DAf5wAWVac0YiAUatzq1Ak05hINCEaAuh_EALw_wcB (letöltési idő: 2023. 02. 18.)

<https://www.dogaangyal.hu/az-interjúkészítés-előnyei-es-hátrányai> (letöltési idő: 2023. 03. 25.)

<http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/7198/6/5interjunkerdoivesadatbazisokgyujteseterepkozelimodon.pdf> (letöltési idő: 2023. 03. 25.)

<https://www.survio.com/hu/kerdestipusok-a-kerdoivben> (letöltési idő: 2023. 03. 25.)

<https://www.szamlazz.hu/blog/2022/09/masodallasban-vallalkozni-mi-szamt-foallasnak-mik-a-teendok-es-milyen-lehetosegek-vannak/> (letöltési idő: 2023. 03. 26.)

https://nav.gov.hu/pfile/file?path=/ugyfeligiranytu/nezzen-utana/inf_fuz/2022/61.-informacios-fuzet---kata---kisadozo-vallalkozasok-teteles-adoja (letöltési idő: 2023. 04. 12.)

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Vállalkozás indításának oka és ideje	31
2. táblázat: Gátoló tényezők indításkor (nem volt)	32
3. táblázat: Vállalkozás indítás elégedettsége	33
4. táblázat: Tényezők, amiket másképpen csinálna indításkor	33

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1.	ábra: 2020-tól 2022-ig alapított egyéni vállalkozások alakulása	5
2.	ábra: Nemek aránya a kitöltők között	22
3.	ábra: Lakóhely szerinti elosztás	22
4.	ábra: Kor szerinti megoszlás	23
5.	ábra: Legmagasabb iskolai végzettséget mutató ábra	24
6.	ábra: Vállalkozás tervezés indításáról végzett kutatási eredmény	25
7.	ábra: Mióta gondolkodik egyéni vállalkozás indításán?	26
8.	ábra: Melyek azok a tényezők, ami miatt hezitál?	27
9.	ábra: Befolyásolják-e Önt a folyamatos adóváltozások leendő egyéni vállalkozóként?	28
10.	ábra: Ha igen, mi befolyásolja Önt?	28
11.	ábra: Befolyásoló tényezők	29
12.	ábra: Tájékoztatói lehetőségek alapításhoz	30
13.	ábra: Bejelentő és változásbejelentő lap 1. oldala	34
14.	ábra: Kamarai tagsághoz szükséges bejelentkezés 1. oldala	35
15.	ábra: Bélyegzőre lenyomatminták	37

MELLÉKLET

Mellékletben a mélyinterjún használt kérdőív található.

Kérdőív mélyinterjúhoz

1. Mikor döntötte el, hogy szeretne vállalkozást indítani és miért?

2. Voltak olyan indokok, amik gátoltak benne?

3. Megérte elindítani a vállalkozását, elindítaná még egyszer?

4. Mit csinálna esetleg másképpen, ha most indítana vállalkozást?

5. Egyéb megjegyzések:

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

A Nagy Bernadett (név) (hallgató Neptun azonosítója: E1ODVY) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védeésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Gyöngyös, 2023. április 18.

Belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Nagy Bernadett
A Hallgató Neptun kódja: E1ODVY
A dolgozat címe: Egyéni vállalkozás indításával kapcsolatos teendők
A megjelenés éve: 2023
A konzulens tanszék neve: Gazdaságtudományi intézet

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottnak tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe.

Kelt: Hort, 2023. 04. 17.

Hallgató aláírása